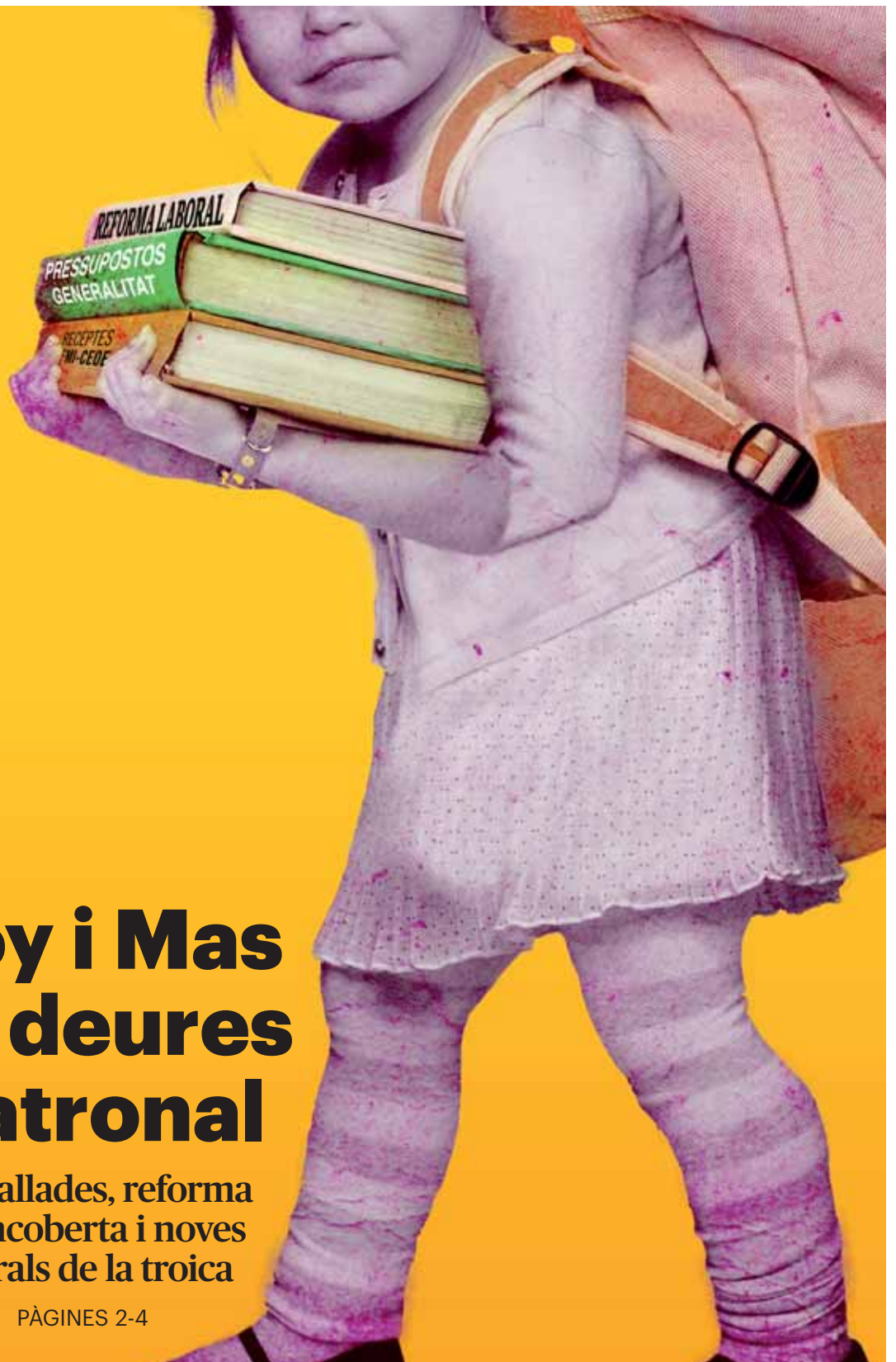

Directa

setmanari de comunicació

Núm 328 4 de setembre de 2013 1,70€

Rajoy i Mas fan els deures a la patronal

Agost de retallades, reforma laboral encoberta i noves receptes neoliberals de la troica

PÀGINES 2-4

5

L'alcalde de **Girona** contracta l'empresa del vicepresident del Consell Comarcal del Gironès

8-9

La **ultradreta independentista** vol participar a la Via Catalana i l'ANC no ho rebutja explícitament

14-15

Alexei Navalni: un **candidat polèmic** pels primers comicis locals de Moscou des de 2003

17

Silvia Federici ataca de nou amb un llibre que situa el treball domèstic al punt zero de la revolució

ESTIRANT DEL FIL

L'escalada dialèctica entre Madrid i Londres per Gibraltar, les declaracions de dirigents del PP pel cas Bárcenas o els problemes per omplir els trams ebrenca de la Via Catalana són alguns dels temes que han acaparat les portades dels diaris durant aquest agost. Mentrestant, per la porta del darrere, Artur Mas ha prorrogat un pressupost amb 2.000 milions més de retallades, Rajoy ha empitjorat –encara més– la reforma laboral i la patronal i la troica proposen noves retallades com a recepta per ‘recuperar la confiança’ i sortir de la crisi.

ECONOMIA // EL GOVERN DE CIU PRORROGA ELS PRESSUPOSTOS DE 2012 PER AL 2013 I SUMA 2.000 MILIONS MÉS DE RETALLADES AMB EL SUPORT D'ERC

La retallada silenciosa d'Artur Mas i ERC

Victor Yustres
@victoryus3

Aquest any, a Catalunya, el curs polític es va avançar al final de les vacances: el 29 d'agost, el govern d'Artur Mas, amb el suport del seu grup (CIU) i ERC, va anunciar la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat de 2012 per aquest any.

L'executiu català no es va esperar a la represa de les sessions parlamentàries del setembre i va informar a la diputació permanent del Parlament de la pròrroga dels pressupostos de 2012 per al 2013, que en el seu moment van ser aprovats gràcies als vots favorables de CiU i PP. El conseller d'Economia i Coneixement Andreu Mas-Colell va confirmar, finalment, que el govern es plega al límit de dèficit de l'1,58% fixat pel govern espanyol el mes de juliol i que la pròrroga pressupostària s'adaptarà a aquesta xifra en comptes de plantar-se a l'1,8% que havia reclamat com a mínim assumible. “Aquest any serà dur”, afirmava el conseller durant la seva compareixença a la diputació permanent. La traducció a la pràctica és, efectivament, demolidora: 2.000 milions d'euros menys en despesa pública per

La pròrroga dels pressupostos ha estat catalogada com una mesura antidemocràtica per tots els partits de l'oposició

aquest any, 1.681 dels quals ja s'han retallat entre el gener i el juny d'enguany. Una tisorada que suposa, en total, una reducció aproximada del 8,6% de la despesa de cada conselleria fins a finals d'any i, per tant, una estocada més a la ja malmesa situació dels serveis públics i les prestacions socials. Més encara després de la retallada acumulada de 4.910 milions d'euros entre 2011 i 2012: en total, 6.910 milions menys de diner públic per sanitat, educació, seguretat o serveis socials que han girat cua a d'altres destins. La majoria han anat directament a

pagar els interessos del deute: 4.300 milions d'euros només entre l'any passat i el present. Tot i que encara no se sap concretament a quines partides s'aplicaran les retallades, Mas-Colell ha confirmat que una de les mesures que es mantindrà respecte de l'any anterior és la supressió de la catorzena paga de les plantilles públiques.

DECISIÓ IDEOLÒGICA

Mas-Colell justifica, amb el vistiplau d'ERC, l'aprovació de la pròrroga per la situació d'anormalitat política i la dependència financera de l'Estat espanyol, que deu 8.600 milions d'euros al govern català, segons explica la mateixa Generalitat. Lamenta, doncs, haver d'assumir el dèficit de l'1,58%, però insisteix a remarcar que la mesura és necessària i “de supervivència”. Una visió que no comparteixen els partits de l'oposició i els sindicats, que rebutgen aquesta suposada neutralitat en el discurs i apunten a una decisió marcadament ideològica. El president d'ICV-EUiA, Joan Herrera, ha anunciat que recorrerà la pròrroga al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) per

“il·legal” i qualifica el dèficit marcat per l'Estat d’“estafa econòmica”. La diputada de la CUP Isabel Vallet –convidada a la diputació permanent, però sense dret de veu ni de vot– afirma, en unes declaracions a la DIRECTA, que “no és neutre que es prioritzi el pagament del deute per sobre del benestar de les persones”. Vallet afegeix que “mentre es continuïn aplicant les polítiques d'austeritat i el dogma del dèficit zero, mai no ens en sortirem”. Per la seva banda, el secretari general de CCOO a Catalunya, Joan Carles Gallego, valora en un article que el govern de Mas hauria d'haver rebutjat un límit de dèficit que “posa en perill el model social”. Apunta, també, que s'haurien d'haver elaborat uns nous pressupostos “prioritzant les polítiques per a la ciutadania, com les educatives, sanitàries o de serveis socials”. En general, les forces d'esquerra critiquen que el govern sigui incapaç de desobeir i de plantar cara a les polítiques neoliberals imposades per la Unió Europea i el govern espanyol i que hagi renunciat, també, a recaptacions addicionals –com ara l'augment de l'impost de successions– fins al 2014.

L'aprovació de la pròrroga dels pressupostos via decret llei evita el debat parlamentari i el control de la cambra sobre les prioritats en la despesa pública / ROBERT BONET

TAPANT EL DEBAT

L'aprovació de la pròrroga ha estat catalogada com una mesura profundament antidemocràtica per tots els partits de l'oposició. Després de tot un any de negociació entre el govern de la Generalitat i el govern espanyol, la pròrroga s'ha aprovat cedint als dictats de Madrid i amb presses, per la via del decret llei a la diputació permanent. Aquest òrgan, format per 23 persones escollides pels grups polítics (se n'exclou el grup mixt format per la CUP), té el poder legislatiu en períodes sense sessions parlamentàries i en tràmits d'urgència, però, en aquest cas, se n'ha fet ús quan faltava menys d'una setmana per l'inici de les sessions regulars. D'aquesta manera, l'executiu aprova una llei fonamental de manera unilateral i sense fer soroll i evita el debat parlamentari i el control de la cambra sobre les prioritats en la despesa pública i sobre les retallades, cosa que desgastaria fortament tant CiU com ERC. Amb aquest procediment d'aprovació, la formació republicana, que fa mesos que centra el debat en la consulta per la independència, evita el protagonisme polític resultant de donar suport a unes retallades poc populars i que malmeten, un cop més, la despesa social.

La nova tisorada suposa una reducció aproximada del 8,6% de la despesa de cada conselleria fins a finals d'any

Davant d'un final d'any econòmicament crític i políticament convuls (amb l'Onze de Setembre a tocar i els sectors públics en lluita de nou), l'executiu vol tancar el debat al voltant dels pressupostos de 2013 i passar la pilota als de l'any vinent. Per això, presentarà els pressupostos de 2014 al Parlament a finals d'octubre, amb la intenció, segons Mas-Colell, de mantenir la despesa pública sense més retallades i augmentar els ingressos. Tot plegat, complint amb l'1% de dèficit imposat per Madrid i la UE; una mostra més que el dogma neoliberal continuarà sent, doncs, la recepta. ◀

6.910

milions d'euros és el volum de les retallades executades per Artur Mas entre els exercicis de 2011, 2012 i 2013

633.500

llocs de treball s'han perdut des que el govern de Mariano Rajoy va aprovar la reforma laboral, segons dades de CCOO

25,3%

és la taxa de desocupació prevista pel Fons Monetari Internacional per l'any 2018 en un informe d'aquest agost

LABORAL // EL GOVERN ESPANYOL ACTUA AL DICTAT DE LA PATRONAL I APROVA CANVIS EN LA REFORMA LABORAL QUE FACILITEN ELS ACOMIADAMENTS

Rajoy aprofita l'agost per reduir els drets de les treballadores

Marc Font

@marcfontribas

La gran patronal reclama i el govern espanyol obeeix, sense sotmetre's a cap debat parlamentari. El consell de ministres del 2 d'agost, el darrer que es va celebrar abans de l'aturada estival, va servir perquè l'executiu de Mariano Rajoy aprovés el Reial Decret- llei 11/2013 per a la protecció de les treballadores a temps parcial i altres mesures urgents en l'ordre econòmic i social. Entre les 'altres mesures' hi ha un seguit de modificacions de la reforma laboral, que bàsicament atenen les demandes que els darrers mesos havia anat fent Joan Rosell, president de la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresariales (CEOE), la principal patronal de l'Estat. L'esquema es repeteix. Un favor a l'empresari -sobretot el gran- i l'enèsim cop a les treballadores. Per estalviar-se les crítiques i els *molestos* debats i tràmits parlamentaris, el govern del PP va esperar a l'agost per donar el vistiplau als canvis -aprofitant la calma i les gairebé nul·les mobilitzacions del mes- i ho va fer emprant la figura del reial decret, que permet esquivar l'escrutini del Congrés.

Sindicats i expertes laboralistes coincideixen que els nous retocs faciliten els expedients de regulació d'ocupació de les empreses

La reforma laboral s'aplica des del febrer de l'any passat, tot i que la cambra baixa no la va validar fins quatre mesos més tard i, segons els pronòstics triomfalistes de la ministra de Treball, Fátima Báñez, havia de servir per acabar amb la destrucció d'ocupació. A l'hora de la veritat, les xifres parlen per si soles. L'abaratiment i les noves facilitats per acomiadar i rebaixar els sous de les empleades -només cal tenir una previsió de pèrdues perquè s'autoritzi- no han generat feina, sinó que l'atur ha continuat creixent i,

segons dades de CCOO, des que va entrar en funcionament la normativa, s'han perdut 633.500 llocs de treball arreu de l'Estat. Lluny de fer cap tipus d'autocrítica, el 29 d'agost, en una roda de premsa, Báñez va assegurar que la reforma laboral havia evitat 225.000 acomiadaments més, sense explicar d'on sortia la dada ni aportar cap tipus d'estudi que la sustentés.

Sindicats i expertes laboralistes coincideixen que els nous retocs faciliten els expedients de regulació d'ocupació (ERO) de les empreses. Ras i curt, fomenten els acomiadaments. El decret- llei del 2 d'agost restringeix les possibles causes per declarar nul un ERO; dificulta les reclamacions individuals en els casos d'acomiadament dins d'un expedient col·lectiu; redueix el volum de les comissions negociadors dels ERO i les limita a una

sola mesa de negociació encara que hi hagi diversos centres de treball -de manera que es restringeix l'espai de negociació col·lectiva-, i eximeix les multinacionals amb seu a l'estranger de presentar els seus comptes consolidats -és a dir, globals- per justificar la presentació d'un expedient per acomiadar part de la plantilla.

TUTELA JUDICIAL AFEBLIDA

Els darrers mesos, els tribunals han declarat nuls diversos ERO, fet que ha portat l'empresari a exigir canvis per evitar, en paraules de Joan Rosell, que la judicatura es dediqués a "interpretar" la normativa, ja que, segons la patronal, només hi són per "jutjar" i dir "sí o no". Amb les modificacions aprovades a l'agost, a partir d'ara, un expedient només serà declarat nul -cosa que comporta la

reincorporació del personal acomiadat- si l'empresa no ha complert el període de consultes, no ha entregat la documentació requerida o ha vulnerat els drets fonamentals i les llibertats públiques. En canvi, els ERO que no estiguin justificats per circumstàncies econòmiques ja no es podran tornar als tribunals. En unes declaracions a la DIRECTA, el secretari general de CCOO de Catalunya, Joan Carles Gallego, considera que, amb els nous retocs, la "tutela judicial s'afebleix més, de manera que augmenta la discrecionalitat de l'empresari per fer el que vulgui amb el treballador, que queda en una posició encara més vulnerable".

De mica en mica, les treballadores veuen com es van afeblint els instruments que tenen per defensar els seus drets

El regal a les multinacionals estrangeres també és notable, ja que, fins aquest agost, havien de presentar tots els seus comptes i demostrar pèrdues per justificar els ERO, mentre que ara en tindran prou entregant la comptabilitat de la filial estatal, cosa que, tenint en compte l'enginyeria comptable habitual en aquest tipus de societats, deixa les portes obertes de bat a bat per tirar endavant acomiadaments massius sense cap base real. "La sensació que tenim és que els governs, tant el català com l'espanyol, acaben fent de representants dels sectors empresarials més grans i actuen en funció de les seves demandes", sentència Gallego. De mica en mica i de manera imparabile, les treballadores veuen afeblits constantment els instruments que tenen per defensar els seus drets i res no fa pensar que el govern de Rajoy tingui intenció d'aturar els canvis en perjudici de les assalariades, tenint en compte les noves demandes d'una CEOE voraça, que aprofita la crisi per rebentar les normatives que protegien les empleades. I tot plegat es fa sense la més mínima aparença d'un debat democràtic. ◀

Les modificacions de la reforma laboral aprovades per Rajoy atenen les demandes que els darrers mesos havia anat fent el president de la CEOE Joan Rosell / PP

La recepta emmetzinada de la CEOE per sortir de la crisi

Manu Simarro
@manusimarro

Efectivament. La CEOE dicta i el govern obeeix a ulls clucs. Ja va passar amb les primeres mesures aprovades per l'executiu de Mariano Rajoy, que van venir precedides de les recomanacions de torn dels principals lobbys empresarials. I ara torna a passar amb la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials, la CEOE, que assisteix puntualment a la cita d'avaluar les polítiques públiques del govern espanyol i suggerir canvis a favor seu. Parlem en aquest cas del Reial Decret-Llei 11/2013: fil per randa, el decret segueix les propostes que fa la CEOE en l'àmbit social i laboral al document *Las reformas necesarias para salir de la crisis*, un document elaborat per la patronal durant el juny i que va veure la llum a finals de juliol. Veient, doncs, l'obediència cega del govern de Rajoy, cal que ens preocupem pel que diu aquest document.

EL CERCLE VIRTUÓS

Per la CEOE, el futur de l'economia espanyola passa per la recuperació del creixement econòmic i l'augment de la competitivitat a través de la devaluació de les condicions de les treballadores. El cercle virtuós en què ens trobem: primer, calia reduir el dèficit públic per guanyar

credibilitat davant els mercats del deute públic. Baixada la prima de risc, ara és hora de "restablir la confiança" perduda i "impulsar la inversió" per fer créixer l'activitat econòmica i, amb ella, reduir l'atur. És en aquest punt on la patronal situa les mesures necessàries que cal que emprengui el govern. Per impulsar la inversió, doncs, cal contenir la despesa pública i flexibilitzar i devaluar el mercat de treball.

La CEOE insisteix a contenir la despesa pública i flexibilitzar i devaluar el mercat de treball

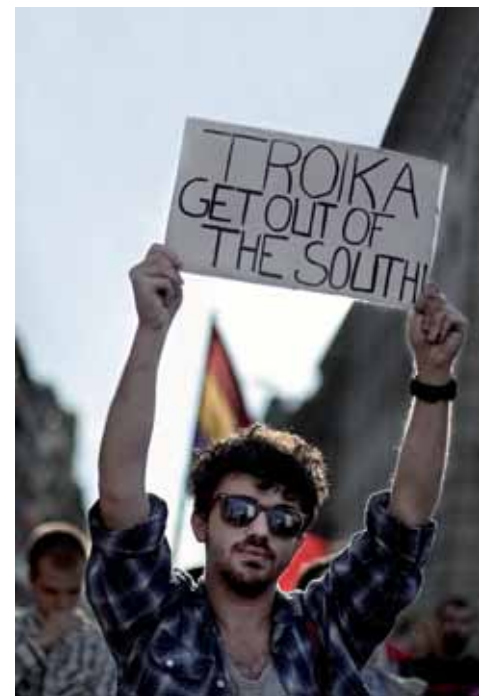
Sobre el primer aspecte, la patronal senyala que no es poden augmentar els impostos a les empreses a través de l'impost de societats ni tampoc d'altres com l'IRPF, que repercuteix equitativament sobre el conjunt de les rendes. Per eliminació, reduir el dèficit només pot passar per reduir la despesa pública i això vol dir reduir l'administració i tirar endavant reformes estructurals en els àmbits de l'educació, la sanitat i les pensions. Pels serveis públics, la recepta és descarada. No se n'amaguen: "Les administracions públiques són proveïdores d'alguns serveis que podrien ser subministrats pel sector privat", ja que -asseguren- el sector privat és més eficaç, més barat i ofereix més

qualitat en el servei. Un cop proposada -ja en marxa- la privatització dels serveis públics, la següent preocupació és la "sostenibilitat" del sistema de pensions, que passa per la reducció del dèficit i la reducció de les cotitzacions empresarials "per guanyar competitivitat i crear llocs de treball". L'envelliment de la població i la reducció de la natalitat -prosegueixen els autors de l'informe- obliguen a reforçar el principi de contributivitat, és a dir, lligar la prestació que es rebrà a la contribució feta al llarg de la vida laboral. L'aplicació d'aquest principi afectaria les pensions no contributives que reben aquelles persones que no han d'haver cotitzat necessàriament. És el cas -l'assenyalen explícitament- de la pensió de viudetat. De fet, n'insinuen l'eliminació arran de la incorporació de la dona al món laboral i perquè, presumptament, hauria adoptat un caràcter únicament assistencial. L'alternativa, un cop més, passa pel mercat privat: la CEOE demana incentivar el sistema de previsió social complementària, és a dir, els plans de pensions privats, les assegurances, etc.

MENYS SALARI, MÉS FLEXIBILITAT

Pel que fa al mercat de treball, la CEOE es demostra insaciable. En el seu balanç de fortaleces i debilitats, assenyalen la "rigidesa del mercat laboral" com una de les debilitats que no ajuda a "recuperar la confiança". Per restablir-la, cal "ajustar

el preu del factor treball", és a dir, devaluar els salaris com a única mesura per augmentar la contractació, amb "més atenció" a la contractació temporal. Clara declaració d'un empresari que cada vegada vol treballadores més barates, però també més flexibles. En aquesta línia, proposen que el percentatge de distribució irregular de la jornada laboral s'incrementi de l'actual 10% al 15%, que s'augmenti la flexibilitat en les funcions que fa cada treballadora i -fins i tot- que una part del sou sigui variable a través de complements lligats directament a la situació i el resultat de l'empresa, així com la productivitat de la plantilla. ♦

Baixar un 10% els salaris, l'enginyosa pensada de la troika

Manu Simarro
@manusimarro

El Fons Monetari Internacional (FMI) també s'ha sumat a la moda de fer recomanacions al govern en ples mes d'agost. En aquest cas, ha publicat les conclusions de la visita que van fer els membres del directori executiu de l'FMI a l'Estat espanyol entre el 6 i el 19 de juny. Madrid, Barcelona, Sevilla i València són les ciutats que van visitar la vintena de càrrecs directius i funcionaris, que es van trobar amb els ministres Luis de Guindos i Cristóbal Montoro, el governador del Banc d'Espanya Luis María Linde i altres personalitats del món empresarial, acadèmic, etc. El resum de les conclusions

es pot fer en poques línies: copet a l'esquena i "elogi del compromís" a les autoritats per les (contra)reformes empreses i exigència de més carn. En definitiva, a l'FMI li semblen bé el rescat bancari, les retallades i la reforma laboral perquè estan contribuint a "estabilitzar l'economia" i a "corregir amb rapidesa els principals desequilibris", però també creu que les mesures són insuficients. Les propostes són molt similars a les de la CEOE, inclosa la "preocupació" per la sostenibilitat de les pensions, però l'FMI encara va més enllà. Segons els seus càlculs, l'economia espanyola no començarà a créixer fins al quart trimestre de 2014 i no ho farà per sobre de l'1% fins al 2018. Pel que fa a l'atur, les seves previsions diuen que ha tocat sostre i el situen al 25,3% al 2018. En

aquest escenari, que aboca l'economia espanyola a l'estancament durant cinc anys més i que el govern s'ha aplegat a qualificar de "pessimista", l'FMI proposa reduir un 10% els sous durant dos anys, fet que -expliquen- provocaria que l'atur baixés un 7% de sobte. Ja se sap, si els costos laborals continuen sent tan elevats, l'empresari no contracta: xantatge descarat d'un empresari que no ha deixat de declarar beneficis multimilionaris ni un sol any -això sí, menys. Per fer-ho possible, animen sindicats i patronal a signar un gran pacte que ho faci possible. CCOO -que ha titllat l'enginy de "poc imaginatiu" i d' "ocurrència" - i UGT han rebutjat la temptativa i es remetem al pacte de moderació salarial signat amb la patronal pel període 2012-2014.

L'FMI creu que el rescat bancari, les retallades i la reforma laboral estan contribuint a "estabilitzar l'economia" / ROBERT BONET

Desafien el vicepresident de la Comissió Europea -la segona pota de la troika juntament amb l'FMI i el Banc Central Europeu- Oli Rehn. En un apunt al seu bloc, Rehn defensa la recepta de l'FMI i demana un pacte sindical blasmat contra aquells que s'hi oposin en els següents termes: "Els actors que ho rebutgin frontalment carregaran sobre les seves espalles amb una enorme responsabilitat nacional pels costos socials i humans". La cirereta al festival humorístic l'han posada el diputat del PP Vicente Martínez Pujalte, que ha replicat dient que cal devaluar-ho tot (no només els salaris), i Jesús Tercedo, president de la patronal CEPYME, que ha recordat a l'FMI que, els darrers tres anys, els salaris ja s'han reduït un 3%. Feina feta no fa destorb. ♦

AIXÍ ESTÀ EL PATI

7

El dret a l'autodeterminació com a procés de ruptura amb l'actual model neoliberal

8-9

La ultradreta independentista crida la seva militància a participar a la Via Catalana

CORRUPCIÓ // L'ALCALDE CARLES PUIGDEMONT (CIU) ADJUDICA UNA OBRA PER VALOR DE 70.000 EUROS AL CONSTRUCTOR I POLÍTIC CONVERGENT LLUÍS FREIXAS

L'Ajuntament de Girona contracta l'empresa del vicepresident del Consell Comarcal del Gironès

Pere Fuster
@La_Directa

Unes obres menors al barri de Sant Daniel de Girona podrien obrir la caixa dels trons en una ciutat que, fins ara, ha aconseguit mantenir-se al marge dels escàndols de corrupció. L'alcalde Carles Puigdemont (CiU) ha adjudicat a Freixas i Freixas SL unes obres valorades en 69.559,79 euros, amb les quals es renovarà la coberta de l'antiga escola de Sant Daniel, un espai utilitzat per diferents entitats veïnals.

Ja fa anys que l'Ajuntament de Girona va anunciar la seva intenció de renovar la coberta del recinte, però no ha estat fins al mes d'agost, en ple parèntesi estival, quan s'ha fet pública l'adjudicació de les obres, que es va fer el 16 de juliol. Tenint en compte que Sant Daniel és un barri allunyat del centre, els treballs podrien passar del tot desapercibuts si no fos perquè l'empresa que s'ha endut el contracte és una constructora administrada per Lluís Freixas i Vilardell -alcalde de Campllong i vicepresident del Consell Comarcal del Gironès- i el seu germà Esteve. Freixas, membre de CiU com Puigdemont, s'encarrega, a més, de l'àrea d'Habitatge i Obres del Consell Comarcal, entre d'altres.

Segons consta al portal de contractació pública de la Generalitat de Catalunya, el contracte es va formalitzar el 8 d'agost i tindrà una durada de dos mesos. Al mateix portal, s'indica que l'adjudicació es va "negociar sense publicitat" i que, en total, l'Ajuntament de Girona va rebre quatre ofertes diferents.

"APARENTMENT LEGAL"

Persones expertes en contractació pública han explicat a la DIRECTA que, des d'una perspectiva formal, l'adjudicació és "aparentment legal". Ara bé, aquestes fonts con-

sideren que caldria estudiar els detalls del contracte i, sobretot, assegurar-se que les tres ofertes restants són reals i competitives i no merament testimonials.

Malgrat l'estreta relació entre l'alcalde de Girona, Carles Puigdemont, i l'empresari Lluís Freixas (tots dos pertanyen a Convergència i Unió i es troben en tota mena d'actes oficials), aquesta adjudicació tampoc sembla infringir la llei d'incompatibilitats. Segons les mateixes fonts, aquesta llei és molt laxa i permet interpretacions múltiples, fet que facilita els contractes d'aquesta mena.

FREIXAS, EL PLURIOCCUPAT

Lluís Freixas és un personatge molt conegut a les comarques gironines. L'any 1978, molt abans d'interessar-se per la política, Freixas, juntament amb el seu germà, va crear l'empresa constructora Freixas i Freixas SL. L'empresa va créixer paral·lela-

ment a la demanda immobiliària i els germans Freixas van construir cases adossades i blocs de pisos a diversos municipis del sud de Girona com Campllong, Cassà, Quart, Llambilles o Riudellots.

L'any 1995, l'humil paleta s'havia convertit en un pròsper empresari i va fer el salt a l'alcaldia de Campllong. Freixas ha governat el municipi durant més de divuit anys gairebé sense oposició. La gestió d'un poble de poc més de 500 habitants suposa una retribució mensual de 1.033 euros per a Freixas, després que l'any passat s'establís una dedicació exclusiva al càrrec. De totes maneres, pel seu càrrec de vicepresident del consell comarcal, Freixas percep 2.500 euros mensuals.

A Campllong, el fet que els constructors es dediquin a la política és gairebé una tradició. Freixas va agafar el relleu de Ramon Alsina Torrent, que va governar el municipi des de l'any 1978 fins al 1995. Alsina va

ser el fundador d'una constructora que, més endavant, va passar a mans del seu fill, Xavier Alsina SA. De fet, els Alsina i els Freixas han tingut negocis conjunts a través d'una unió temporal d'empreses que es va donar de baixa el 2005.

UN PROCEDIMENT MÉS RESTRICTIU

Durant els darrers dos anys, l'Ajuntament de Girona ha adjudicat 1,6 milions d'euros en contractes d'obres negociats sense publicitat. Rubau Tarrés SA, Xavier Alsina SA o Salvador Serra SA són algunes de les empreses gironines que han aconseguit aquests contractes.

L'Ajuntament de Girona ha adjudicat 1,6 milions d'euros en contractes d'obres negociats sense publicitat durant els darrers dos anys

El procediment negociat permet que l'administració seleccioni les empreses que participaran en l'adjudicació, en lloc de presentar una oferta oberta a qualsevol candidatura. L'administració pot recórrer a aquest procediment en diferents circumstàncies, que resulten molt favorables en els contractes d'obres. Qualsevol obra valorada en menys d'un milió d'euros es pot adjudicar de manera negociada. Si el valor és inferior a 200.000 euros, com en el cas de Sant Daniel, ni tan sols cal anunciar l'inici del procés d'adjudicació.

Val a dir, però, que un informe de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa advertia, l'any 2010, que els contractes negociats sense publicitat podien ser, en determinades circumstàncies, discriminatoris per algunes empreses i "clarament contraris a la transparència del procediment".

El constructor, alcalde de Campllong a temps complet i vicepresident del Consell Comarcal del Gironès Lluís Freixas amb el micròfon a la mà / CASSADIGITAL

LABORAL // L'IMPULS ASSEMBLEARI ARROSSEGA LES CENTRALS SINDICALS A UNA ATURADA HISTÒRICA

Vaga indefinida a la justícia catalana

Homera Ros
@h_rosset

Les treballadores de l'Administració de Justícia de Catalunya es plantejen iniciar una vaga indefinida a partir del 4 de setembre, un fet històric atesa la tradició de pacte que arrosseguen els sindicats de la funció pública. Convocada formalment pels principals sindicats del sector (UGT, CCOO, STAJ i CSIF), la vaga ha estat impulsada per l'Assemblea de Treballadores i Treballadors de la Ciutat de la Justícia, un espai autogestionat que fa prop de dos anys que assaja formes de lluita més combatives i creatives. Abans d'iniciar l'aturada, ja s'havien recollit 80.000 euros per la caixa de resistència, que permetrà que 100 treballadores (*els 100 justos*) resistixin, com a mínim, un mes de vaga. Tanmateix, les 7.500 treballadores de la justícia catalana estan cridades a la vaga indefinida i les plataformes convocants esperen que sigui especialment massiva entre el personal dels jutjats de Barcelona. La iniciativa compta amb la solidaritat de secretàries judicials, fiscals i fins i tot alguns jutges i jutgesses.

DEFENSAR EL SOU I ELS DRETS

La vaga indefinida neix amb l'objectiu d'aturar l'enèsima onada de retallades -en personal, drets i sous- dels governs de la Generalitat i l'Estat espanyol, però també per reclamar una justícia independent dels poders polítics i financers. "Som els funcionaris de justícia que menys cobrem de tot l'Estat espanyol per decisió de la

Generalitat, que ens ha retallat els complements del sou base (que paga el Ministeri de Justícia espanyol)", es queixa Irina Pérez, una de les treballadores més actives en l'organització de la vaga. A més, com la resta de personal de l'administració catalana, han vist suprimida la catorzena paga i han perdut drets relatius als dies de vacances i d'assumptes propis.

Pel que fa al model de justícia, la vaga pretén aturar la privatització del Registre Civil que hi ha en marxa. "Volen que les bodes civils, els divorcis i les separacions

"Hi ha molta gent i organismes que depenen de la justícia i creiem que podem guanyar"

de mutu acord les puguin fer els notaris i volen *regalar* la resta del Registre Civil als registradors de la propietat, que inscriuen el registre de les finques i els embargaments", denuncia Pérez. El sector immobiliari, doncs, podria acabar gestionant dades bàsiques de la gent i les persones que no tinguin diners no podran registrar la seva mainada. Les vaguistes, doncs, també volen combatre el model de *justícia per a qui la pugui pagar*.

Una altra mesura en marxa del Ministeri de Justícia, comandat pel conservador Alberto Ruiz-Gallardón, és que la instrucció d'un cas anirà a càrrec del fiscal en comptes del jutge. Segons Irina Pérez, "això deixa la instrucció de tots els casos en mans del fiscal general de l'Estat,

nomenat pel govern". Si el fiscal, a més de formular una acusació, es fa càrrec de la instrucció, significa que no hi haurà cap institució independent que investigui. Finalment, les vaguistes apunten contra la privatització dels actes de comunicació, que quedarien en mans de la procuradora pagada per la part demandant: adéu a les comitives judicials? "Per sort, sembla ser que els desnonaments, de moment, queden al marge... de moment", explica Pérez. Tot i així, denuncien, la justícia continua avançant cap a un model basat únicament en la coacció.

UNA VAGA INÈDITA

La idea de la vaga indefinida es va plantejar al final d'una concentració convocada pels sindicats el 5 de juny. Davant la proposta de les centrals sindicals d'aturar l'activitat una hora al dia, les prop de 300 persones presents a la concentració van donar suport a la proposta, formulada a darrera hora, d'impulsar una vaga indefinida i una caixa de resistència per fer-la possible. "Aleshores, vam obligar els sindicats a convocar una assemblea a la sala d'actes de la Ciutat de la Justícia, que va comptar amb la participació de 400 persones i durant la qual es va votar a mà alçada a favor de la vaga indefinida", assenyala Carmina Sánchez, una veterana de l'administració de justícia. "Els sindicats havien fet assemblees, però no mobilitzaven perquè la gent desconfia d'ells", apunta Sánchez, que recorda perfectament quan va participar a una vaga, l'any 1992, "per a res", perquè "els sindicats ja havien pactat". D'aquí, la desconfiança.

La idea de la vaga indefinida es va plantejar al final d'una concentració convocada pels sindicats el 5 de juny / FOTO-MOVIMIENTO

Però ara tot està canviant i les treballadores confien en una victòria. "Som un punt neuràlgic, hi ha molta gent i organismes que depenen de la justícia i creiem que podem guanyar", diu Kevin Suarez, un dels impulsors del model assembleari a la Ciutat de la Justícia.

L'IMPULS ASSEMBLEARI

L'Assemblea de Treballadores i Treballadors té el seu origen en la Plataforma de la Ciutat de la Justícia, que es va posar en marxa el desembre de 2011, amb l'objectiu de denunciar les primeres retallades de Rajoy i Mas i, fonamentalment, la retallada del 15% de sou i jornada de la plantilla d'interinatge de la Generalitat. La Plataforma funciona de forma assembleària i lluita per la justícia social. "Com que als jutjats hi ha molts feixistes, vam establir uns principis bàsics", explica Kevin Suarez. "Primer ens sumàvem a les convocatòries dels sindicats, però quan es van rendir, vam continuar nosaltres, amb propostes més creatives. Ja estem farts de les concentracions amb el xiulet", afegeix.

Les vaguistes denuncien que la justícia continua avançant cap a un model basat únicament en la coacció

La Plataforma ha intentat mobilitzar i sumar lluites de tothom qui treballa a la Ciutat de la Justícia, incloent el personal subcontractat del bar o la neteja, i també ha coordinat accions conjuntes amb els col·lectius que han desfilat per la Ciutat de la Justícia per casos diversos, com la Coordinadora Laboral del 15-M, els laioflautes, la PAH o les vaguistes del Clot i les Corts represaliades per la vaga del 29 de març de 2012. La imaginació ha substituït, sovint, la manca de participació i la constància ha acabat arrossegant unes centrals sindicals acomodades a convocar una vaga indefinida. "El vell sindicalisme ha mort i està naixent un nou sindicalisme de base i autogestionat", sentència Kevin Suarez. 4

POLÍTICA // ALGUNS NUCLIS DE L'ANC VINCULEN LA INDEPENDÈNCIA A UN MODEL SOCIAL MÉS JUST I RADICALMENT DEMOCRÀTIC

Empelt **social** a l'Estat propi

Àlex Romaguera
@AlexRomaguera

A la seva declaració de principis, l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) es presenta com una organització transversal i apartidista, la finalitat de la qual és treballar per aconseguir una majoria social favorable a la independència de Catalunya. La seva activitat pivota al voltant d'aquest eix, per això organitza iniciatives que difonen la necessitat de plantejar una consulta que permeti al poble català constituir-se en un Estat lliure en el marc de l'Europa dels 28.

Si aquest axioma no es discuteix, tampoc no passa desapercebuda la voluntat d'algunes assemblees locals d'associar el dret a l'autodeterminació a la ruptura amb l'actual model neoliberal. És el cas dels nuclis constituïts al Baix Montseny, que acompanyen la reivindicació sobiranista amb actes a favor d'un canvi de model energètic o de defensa dels serveis públics, que sota el dictat de la Unió Europea pateixen un greu procés de desmantellament. El 13 de juliol, en el marc de la Festa de la Unitat Popular celebrada a Sant Celoni, l'ANC va compartir espai amb diferents col·lectius de la zona que malden per conservar el medi i combatre la precarietat laboral.

Diverses assemblees locals s'han sumat a les recents marxes de la PAH o en defensa de l'escola pública i altres serveis bàsics

També a la comarca de la Selva, on l'ANC neix d'activistes relacionades amb l'independentisme rupturista, el nucli ha volgut incloure al seu calendari debats sobre els conflictes que es deriven de l'onada de retallades aplicades pel govern de Convergència i Unió. A Arbúcies mateix, l'assemblea dona suport a la Plataforma pel manteniment de les urgències nocturnes al Centre d'Atenció Primària (CAP) i, alhora, a través de l'Agenda Llatinoamericana, promou un internacionalisme al servei de la sobirania alimentària de les comunitats més empobrides del planeta.

IDENTITATS CREUADES

La defensa d'una economia social en un eventual Estat català també s'ha inclòs en altres assemblees de l'ANC, com la del Priorat, on el membre del Seminari d'Economia Crítica Taifa Josep Manuel Busqueta va reivindicar un model allunyat de l'imposat per la troica europea, amb l'objectiu de construir un país on les persones deixin de ser mercaderies per esdevenir ciutadanes lliures amb esperit cooperatiu. En aquesta línia, les promotores del Procés Constituent, Arcadi Oliveres i Teresa Forcadès, així com altres teòrics dels moviments alternatius, com el líder de l'Assemblea Pagesa Pep Riera o l'activista de la noviolència Pepe Beunza, han omplert de contingut social diversos debats de l'ANC a les comarques centrals del país.

Tampoc no han faltat els nuclis que s'han sumat a les marxes a favor de la sanitat i de l'educació públiques. És el cas del Maresme, amb l'adhesió del nu-

cli de Mataró a la marxa organitzada per la Plataforma en Defensa dels Serveis Públics del Maresme el 25 de maig passat i a les convocatòries impulsades per l'Assemblea Grogga de la comarca. Al seu torn, els nuclis de l'ANC constituïts a Riddaura, Olot i altres municipis de la Garrotxa s'han arreglerat amb les entitats que combaten les prospeccions d'hidrocarburs que pretenen fer extraccions mitjançant la tècnica del *fracking* o fractura hidràulica, mentre que, a Montcada i Reixac, l'assemblea de l'ANC ha subscrit el manifest per evitar que l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries (Adif) comenci les obres del pou de ventilació de la línia d'alta velocitat a la població; una infraestructura que, segons les veus detractores, afectaria "el trànsit, la mobilitat, el comerç i el patrimoni cultural" del municipi vallesà. A la mateixa comarca, també destaca l'activitat de Cerdanyola per la Independència (CxI), que ha expressat el seu suport a

La defensa d'una economia social en un eventual Estat català s'ha debatut a diversos nuclis de l'ANC / ORIOL CLAVERA

les reivindicacions de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH). En una comunitat recent, CxI assenyala que "la resolució a la problemàtica hipotecària en un futur Estat català s'haurà d'emprendre a partir de lleis modernes i més democràtiques", que han de garantir el lloguer social i el dret fonamental a un habitatge digne.

Igualment, als dos vallesos, els nuclis de l'ANC de Terrassa, de Caldes de Montbui i d'altres municipis mitjans han participat a les protestes contra les retallades dels serveis bàsics, senyal de la permeabilitat que tenen els conflictes socials en la reivindicació sobiranista. Tot i el segell apartidista i transversal, doncs, algunes assemblees de l'ANC emmarquen la independència en un procés de ruptura respecte de l'Estat espanyol, però també d'aquells mecanismes de poder que han sumit la societat europea en una triple crisi econòmica, ambiental i democràtica. ♦

POLÍTICA // L'ANC EVITA REBUTJAR EXPLÍCITAMENT LA PRESENCIA DE GRUPS NEOFEIXISTES PERQUÈ TEM DONAR-LOS PROTAGONISME

La ultradreta independentista vol ser present a la Via Catalana

Bertran Cazorla

@bcr_

La Via Catalana, la cadena humana que ha de recórrer part del territori català per reivindicar la independència de Catalunya, ha atret la simpatia de centenars de milers de persones. També de les independentistes ultradretanes. Són poques i estaven desubicades després del fracàs de l'últim projecte polític que van abraçar, el Reagrupament de Joan Carretero. Però, ara, alguns dels grups on s'agrupen aquests ultres han trobat en el transversalisme de l'ANC un aixopluc on se senten còmodes i han cridat la seva militància a participar a la Via Catalana, encara que discretament, sense fer-se visibles. Davant d'aquest festeig, l'ANC se n'ha distanciat amb un comunicat que esmenta de passada "el respecte als drets humans" i evita dir res dels grups per, segons fonts de l'organització, no donar-los protagonisme.

El grupscle més destacat és Unitat Nacional Catalana (UNCat), fundada fa poc més de deu anys pels elements expulsats d'Estat Català per ultradretans. UNCat no es presenta a les eleccions perquè defensa l'impuls d'un front patriòtic. I des d'aquest transversalisme, se sent plenament identificada amb l'ANC, on hi

Un membre de l'associació Germans Badia llueix una gorra amb el logotip de l'entitat / JORDI BORRAS

l'ANC. En tot cas, aquest agost, l'Assemblea va emetre un comunicat on ressaltava que "totes les sensibilitats i projectes respectuosos amb els drets humans" cabien a la cadena. Amb aquesta tímida formulació, mirava de desmarcar-se de l'acostament dels grups feixistes sense donar-los massa importància, mesclant aquesta referència amb altres respostes implícites a crítiques provinents de grups com el Procés Constituent, el PSC o UDC. Ara bé, fonts de l'Assemblea matisen que no poden evitar que els ultres es presentin a la Via Catalana a títol individual.

L'Associació Germans Badia es va encarregar del servei d'ordre de la històrica manifestació de l'11 de setembre de l'any passat

"Ens sentim molt còmodes a la Via", diu Andreu, que no se sent interpellat per aquest comunicat. "Potser va per la CUP, que no defensa un sistema democràtic", etziba a la seva botiga de col·leccionisme militar, on, entre la parafernàlia nazi o els objectes soviètics, també ven banderoles i adhesius commemoratius dels veterans catalans que van anar a donar suport a l'exèrcit croat durant la guerra de Iugoslàvia, ara fa poc més de vint anys. Aquest antecedent i la Via Bàltica són els referents que Andreu cita com a exemples de processos independentistes.

Però la militància d'aquest home de 52 anys comença abans, durant la transició. Precisament, va saltar per primer cop als diaris arran de participar al servei d'ordre durant una Diada al Fossar de les Moreres. El 1979, la policia va detenir Andreu, ja llavors independentista, acusat d'apunyalar un membre del grup ultradretà espanyolista Grupo de Acción Sindicalista, uns fets dels quals va ser absolt el 1983 per manca de proves. Llavors, ja havia fundat el Partit Nacionalsocialista Català en el si de CEDADE, un dels primers partits neonazis d'Europa, des d'on va orquestrar la campanya *Xarnegos fora!*

Un altre dels grupscles que s'han abocat a la promoció de la cadena és Identitat Catalana. I també Francesc Abad, un històric de l'escena de l'afició radical blaugrana. En un *post* al seu bloc del 23 d'agost, Abad mostrava la seva adhesió entu-

L'antifeixista condemnat per una baralla amb membres d'UNCat no anirà a la presó

Adrià R.C., un militant antifeixista de Cornellà condemnat aquest abril per una baralla amb membres d'UNCat durant la Diada de 2008, no haurà d'ingressar a presó. I això malgrat els esforços de la fiscalia, que havia demanat un enduriment de la sentència que el condemnava a dos anys de presó i a indemnitzar el militant d'UNCat Lleó Beltran, ferit durant els fets. L'Audiència de Barcelona ha tombat el recurs que va presentar el ministeri fiscal contra aquesta sentència, que, per tant, ja és ferma. Ara, Adrià, a banda de tenir antecedents, haurà de pagar 3.500 euros al militant ultradretà.

Els fets es remunten a la Diada de 2008, durant una baralla a la Ronda de Sant Pere de Barcelona entre membres de l'esquerra independentista (que participaven a la manifestació de la tarda de l'Onze de Setembre) i una desena de militants d'UNCat que s'estaven en un bar. Van volar cadires i ampolles. Una foto mostra Beltran amb una cadira a la mà i una altra mostra un altre militant d'UNCat, Manuel Pascual, brandant un pal. Ni ells dos ni els altres dos militants d'UNCat que van acudir al judici com a testimonis no van ser capaços d'assegurar amb certesa que fos Adrià R.C. qui va llançar l'ampolla que va ferir Beltran al cap.

té "gent propera", explica un dels seus fundadors i dirigents, Xavier Andreu. Per això, el secretariat d'UNCat ha fet una crida a la seva militància a assistir a la cadena. Però no ho faran com a grup, sinó a títol individual. Hi ha membres d'UNCat que pensen acudir a trams de la Via Catalana de Tarragona, del Baix Llobregat i de Girona, assenyala Andreu.

El secretariat d'UNCat ha fet una crida a la seva militància a assistir a la cadena

En efecte, l'ANC no té constància d'haver rebut la petició de cap grup com UNCat per participar a la cadena com a bloc. El 33 és un número que solen reivindicar els ultres catalanistes perquè evoca el seu lema xenòfob Catalunya Catalana, però el tram de la cadena amb aquesta xifra, que és entre Sant Carles de la Ràpita i Amposta (Montsià), no estava gaire ple fins fa poc, indiquen fonts de

“Només hi ha un camí i és el de la pau, el respecte als drets humans i la memòria”

Entrevista Guillem Agulló (pare), participant a la Via Catalana

Membres d'UNCat i dels Boixos Nois van participar al servei d'ordre de la diada de 2012 / ARXIU

Desquerra a dreta Josep Lluís Sureda (líder de la facció ultra dels Boixos Nois), Lleó Bertran i Roger Lluís (militants d'UNCat), Oriol Junqueras, Lluís Duran i Quim Torra, durant l'acte d'homenatge als germans Badia

siasta a la cadena -i al president Mas- i aprofitava per titllar la iniciativa d'encercar la seu de la Caixa a Barcelona el mateix Onze de Setembre de “cagaradeta” i els seus impulsors, el Procés Constituent, de “miserables” i “paràsits repugnants”. Uns termes igual d'ofensius que el “fills de puta” i “desgraciats” que Abad havia dedicat a les artistes que, durant el Concert per la Llibertat que va organitzar Òmnium al Camp Nou el mes de juny, van mirar d'enllaçar les reivindicacions nacionals i socials. En aquella ocasió, Abad va assegurar que havia participat en el servei d'ordre del concert.

“Sempre he dit que treballaria per la independència amb qui fos, tret de feixistes i racistes”

I no va ser un fet puntual: Abad, segons assegura al seu bloc, ja havia participat al servei d'ordre de la històrica manifestació que, l'any passat, va omplir de gom a gom els carrers de Barcelona. En efecte, aquell dia, mentre milions de catalanes reivindicaven la independència pacíficament, un grup d'ultrases van presentar, uniformats amb la gorra de l'Associació Germans Badia, els polèmics membres d'Estat Català que van fundar els escamots del partit als anys trenta inspirats en els *fascio di combattimento* i

les SA. Abad assegura que els uniformats eren el grup de seguretat número 1 i que va ser el responsable de seguretat de l'ANC el que va demanar-li un cop de mà en l'organització de l'ordre de l'assemblea. Abad l'hi va donar, amb el suport d'altres membres de la seva penya barcelonista i membres d'UNCat, a través de l'Associació Germans Badia, segons confirma Andreu, i acòlits de Lluís Sureda, un històric dels Boixos Nois.

El mateix Sureda, Xavier Andreu i altres militants d'UNCat van poder participar tranquil·lament a un altre acte independentista l'abril passat. Aquest cop, no de la mà de l'ANC, sinó del president d'ERC Oriol Junqueras, que va assistir a un acte en homenatge als Germans Badia impulsat per l'associació que porta el seu nom.

Davant d'això, les veus d'alarma sorgeixen fins i tot dins el moviment independentista. “Sempre he dit que treballaria per la independència amb qui fos, tret de feixistes i racistes”, opina el veterà militant antifeixista Josep Maria Domènech, de Vilanova per la Independència. Des de fora, també Unitat contra el Racisme i el Feixisme recorda que, sense criticar l'ANC ni entrar en el debat sobre l'independentisme, és important rebutjar qualsevol aproximació d'elements ultradretans a la Via Catalana. Aquesta convivència és igual de condemnable quan els altres espanyolistes es presenten a actes del 12 d'octubre, o quan altres independentistes assisteixen a actes de l'ANC, sosté Iolanda Maurici, d'UCFR. ◀

/ MIQUEL RAMOS

Guillem Agulló, el pare del noi de Burjassot assassinat enguany fa vint anys a Montanejos per un grup de neonazis, dona suport a la cadena humana per la independència organitzada per l'Assemblea Nacional Catalana. Agulló participará a la Via Catalana, que arrencarà a Vinaròs i s'endinsarà a la Catalunya Nord, justament allà on es troben Catalunya i el País Valencià, a Alcanar, enllaçant-los.

Miquel Ramos
@Miquel_R

Per què la família Agulló i Salvador participa a la Via Catalana enllaçant el País Valencià amb Catalunya?

Tot i que la nostra presència a la frontera administrativa entre els dos territoris fou una invitació -com la que es va fer a Carles Santos- per representar el País Valencià, hi hauríem anat igualment pel nostre compte. En part, jo i la Carme, volem representar el nostre fill, Guillem, que hauria volgut estar ací en aquest moment clau pel nostre País.

Guillem Agulló ha estat un símbol de la lluita antifeixista arreu dels Països Catalans i, particularment, de l'independentisme al País Valencià. Com veieu la sensibilitat antifeixista dins el procés sobiranista?

Tots els qui estem lluitant pel dret a decidir, a priori, només hem de posar-nos d'acord en una qüestió quan votem: si volem ser independents o no. A partir d'ací, caldrà discutir el model d'Estat, però, en qualsevol cas, aquest haurà de garantir els drets fonamentals per a tothom. No podem alliberar-nos d'Espanya per cometre els mateixos errors i violar els drets de les persones de la mateixa manera que ho fa aquest Estat, que actualment no ens deixa decidir el

nostre futur i que, en matèria de drets humans i memòria històrica, deixa molt a desitjar.

Un eventual Estat català independent ha de ser antifeixista?

El model d'Estat dependrà de la voluntat dels i les catalanes un cop aconseguida la independència, però només hi ha un camí i és el de la pau, el respecte als drets humans i la memòria. Recordem que la lluita per l'alliberament nacional del nostre poble, majoritàriament i històricament, ha tingut un marcat compromís antifeixista i seria una errada terrible no tenir clar que el feixisme, el racisme, l'homofòbia i la resta de xacres antidemocràtiques no tenen lloc al nou Estat. La independència no és un fi en si mateix, és exigir llibertat davant l'opressió per viure en un país més just, per això cal juntar la resta de reivindicacions socials per assolir aquesta societat més justa. I l'antifeixisme hauria de ser una d'aquestes lluites.

Com entens el dret a decidir?

El poble ha de ser sobirà i, per això, cal una democràcia directa i participativa. No podem estar subordinats a interessos contraris al nostre benestar, per tant, també caldrà fer consultes per totes aquelles qüestions importants, per evitar els abusos de la banca i d'altres estaments supranacionals que estan abocant molts pobles europeus a la catàstrofe, retallant els seus drets i acabant amb tot el que és públic. ◀

CARA A CARA

El decreixement en temps de creixement negatiu

En una conjuntura econòmica de recessió, les propostes decreixentistes veuen com el debat dominant entre inversió pública i austeritat acostuma a confondre els termes i fa ressorgir a l'espai públic preguntes sobre alguns dels seus plantejaments. Com es defensa el decreixement quan les polítiques d'austeritat i estalvi han assolat Europa? Què vol dir decreixement quan la caiguda del consum i el treball s'imposa a la força? Què en diuen les diferents escoles d'economia crítica?

La impossibilitat del creixement

Claudio Cattaneo, Federico Demaria i Filka Sekulova
Recerca & Decreixement, ICTA-UAB, www.degrowth.org
@La_Directa

El creixement (en referència a la renda individual o al PIB d'un país) es percep com una cosa bona: tenir diners és necessari per a la col·lectivitat (per exemple, per organitzar serveis socials) i emancipador per a l'individu (per exemple, per evitar l'estancament social que sofriria la pagesia). Això és així fins a cert punt. Existeix un llindar a partir del qual un augment de la renda ja no millora el benestar individual, de manera que el creixement econòmic infinit no és desitjable. Tant en l'àmbit social com en el personal, la societat té un límit: a partir d'aquest límit, més diners per comprar més pomes ens provoquen una indigestió. I com més augmenta el PIB més es deterioren el capital social, les relacions humanes, l'equitat i la convivència. Un altre límit, molt més real a causa de la creixent escassetat de recursos naturals com el petroli i a la crisi ecològica (com el canvi climàtic), implica que fomentar el creixement ja no és una opció, sinó un

lariat, començant per treballar menys, per una renda bàsica i per lluitar contra l'acumulació de capital per desposseïció i contaminació. El mateix PIB, com a indicador, fa agües per tot arreu: inclou el que no hauria d'incloure -com les inversions militars- i oblidat el més fonamental, començant per la cura de les persones. Des d'un punt de vista més profund, la crisi actual és una decadència caòtica, és a dir, una societat organitzada al voltant del creixement sense creixement. El decreixement no vol dir *menys del mateix*, no és una simple reducció del PIB. Vol ser una matriu per imaginar múltiples alternatives post-capitalistes, que impliquen -com a mitjans- una redistribució de la riquesa i una disminució equitativa del consum i de la producció, democràtica i pacífica i ecològica i sostenible. Optar pel decreixement és una posició realista i prudent; esperar, per exemple, que els avenços tecnològics permetin més creixement amb menys recursos naturals no és més que una ideologia que substitueix la fe en Déu per la fe en el progrés. ◀

Existeix un llindar a partir del qual un augment de la renda ja no millora el benestar individual

sinònim de decadència: les polítiques econòmiques s'han d'orientar dins dels límits naturals. Que el creixement servirà per millorar la distribució de la riquesa ja no és creïble. En realitat, créixer ha servit per no posar en discussió la distribució històricament desigual dels recursos (per exemple, la terra). Si fins als anys vuitanta els salaris reals havien augmentat per comprar i silenciar la classe obrera gràcies a l'abundància de recursos naturals barats, després, el creixement només ha servit per incrementar els guanys del capital. El decreixement implica posar en discussió el treball assa-

El decreixement avui

Ivan Gordillo
Membre del Seminari d'Economia Crítica Taifa.
@La_Directa

Als darrers anys, abans de l'esclat de la crisi, s'ha popularitzat la teoria del decreixement com a concepte polític, econòmic i social, de la mà d'un dels seus màxims referents, Serge Latouche. El propòsit d'aquest apunt no és explicar en què consisteix aquest plantejament. En canvi, sí que ens agradaria destacar alguns elements polèmics. Cal defugir la falsa dicotomia a favor o en contra del (de)creixement. Es tracta d'un debat complex amb molts matisos. Cap economista crítica mínimament sensata defensarà el creixement pel creixement i molt menys si aquest suposa explotació laboral, valorització de capital, espoli mediambiental i mercantilització de la vida.

Cal entendre com funciona la dinàmica del capital. El capitalisme és contradictori i irracional per naturalesa. Tot i basar-se en una acumulació i un creixement constants, també conté intrínsecament el fenomen de les crisis com a inevitable i regenerador, un cop arribat a un cert nivell de sobreacumulació de capital, ja que

fa descendir el valor de les mercaderies que es produeixen i la rendibilitat necessària per les inversions. El decreixement és l'estratègia del capital en temps de crisi per generar novament les

condicions de rendibilitat adequades que li han de permetre la posterior expansió. El decreixement de l'economia està suposant la destrucció del patrimoni col·lectiu que representa aquest capital acumulat en instal·lacions, màquines, etc. sota un règim de propietat privada i la pèrdua de milions de llocs de treball que fan engrandir les taxes d'atur i descendir els salaris. Les retallades pressupostàries per aconseguir la reducció del dèficit (algun ecologista proposa el dèficit zero per regular el creixement) està ensorrant encara més l'economia.

Som subjectes creatius, rics en necessitats que, necessàriament, hauran de créixer i satisfer-se

Una alternativa transformadora passarà per una societat que posi la vida per davant del benefici privat, amb un sistema productiu centrat en la cobertura de les necessitats socials de les poblacions actuals i futures, per tant, en funció de la limitació dels recursos naturals que són finits; el repartiment del treball a través de la reducció de la jornada laboral i la masculinització del treball domèstic. Una societat sense propietat privada ni explotació de cap tipus, on hauriem de créixer en molts aspectes i decreïxer en molts altres. No volem, però, una alternativa ascètica. De manera progressiva, caldrà potenciar nous valors de caire col·lectiu que ens recordin que no som objectes del capital que servim per perpetuar una societat de classes. Som subjectes creatius, rics en necessitats que, necessàriament, hauran de créixer i satisfer-se perquè no seran de caire consumista, sinó resultat d'una consciència de classe que busca una nova concepció de l'ésser humà i del món. Ens cal urgentment un creixement revolucionari. ◀

/ ANDREA LUCIO

PERSPECTIVA

Notícia d'Icària

Xavier Díez
Historiador. Acaba de publicar el llibre 'L'Anarquisme, fet diferencial català'
@herodot10

Fins a principis de la dècada passada, a l'Ateneu Enciclopèdic de Barcelona, la millor col·lecció documental de l'estat sobre l'anarquisme del segle xx, era habitual trobar-hi més investigadors forans que autòctons. No era d'estranyer. La història del nostre potent moviment anarquista era més coneguda a fora, perquè el sistema educatiu i universitari indígena s'havia ocupat d'aixecar tallafocs respecte d'un passat incòmode. Des del mateix Ateneu, es va denunciar aquest "oblit deliberat" en un manifest, titulat *Combat per la història* i rebut amb una hostilitat política i acadèmica que encara cueja.

L'anarquisme, majoritari entre la classe treballadora catalana fins l'any 1939, té un paper primordial en la història del nostre país, pendent d'ésser reconegut. Aquest conjunt d'idees i experiències se'ns van escamotejar en el relat històric perquè suposaven un episodi en què les classes treballadores s'enfrontaven a l'Estat i també a l'ideal noucentista dels sectors benestants catalans, partidaris del manteniment de

les jerarquies socials i d'un "classisme" republicà que fàcilment esdevenia un classisme dissimulat.

La historiografia posterior, en mans d'aquests sectors socials, va establir un relat consistent a dibuixar un conflicte Catalunya-Espanya / republicans-franquistes en què els sectors àcrates esdevenien una mena de "rebels primitius" (d'acord amb l'expressió d'Eric Hobsbawm), caracteritzats amb dosis d'ingenuïtat (utòpics) i violència (incontrolats). Es passava de puntetes damunt les col·lectivitzacions, la vàlua militar de les milícies llibertàries o la desprietada repressió d'uns comunistes sovint fornits de burgesos emboscats. La paraula *revolució*, clara i diàfana a totes les fonts coetànies, simplement va ser esborrada del mapa per insistir en la categorització de guerra.

Jaume Vicens Vives, un dels historiadors més brillants de la seva generació, d'extracció benestant i testimoni d'aquells fets, col·laborador del franquisme, germanòfil i imbuït per la ideologia de l'Opus Dei, va redactar un assaig sobre el paper històric dels catalans al llarg de la història. *Notícia de Catalunya* (1954) va esdevenir una obra que, més que analitzar el passat, feia una proposta política segons la qual el nostre país, a partir de les seves singularitats, havia de participar en el projecte nacional espanyol. I

per fer-ho, havia de potenciar les seves presumptes virtuts (el seny) i eliminar els seus defectes (la tendència dels catalans a les revolucions, que havien estat onze segons l'intel·lectual gironí, inclosa la que ell havia patit).

Tot i això, Vives era un home curiós que es feia preguntes constantment. És per això que va dirigir la primera tesi doctoral sobre l'anarquisme que es va fer a l'Estat, a càrrec del capellà Casimir Martí, *Orígenes del anarquismo en Barcelona* (1959). Ambdós historiadors eren conscients que aquest moviment tenia arrelament per diversos motius -entre els quals hi ha la incompetència suïcida de les elits catalanes- i per les ànsies de llibertat i igualtat d'una societat catalana que recorria a tots els recursos, inclòs el de la violència, per defensar els sentit més elemental de justícia social.

En un context d'involució social com l'actual, les preguntes i les respostes sobre el nostre passat col·lectiu redescobren aquesta línia de continuïtat. Una línia que sempre ens recorda que el nostre país també és una *Notícia d'Icària*, un projecte global alternatiu que sovint ens ha diferenciat d'altres nacions. Una certa al·lèrgia a les piràmides i afició pels jardins de l'acràcia. I això, malgrat que els arqueòlegs oficials es neguin a excavar segons quins jaciments. ◀

/ PERE TUBERT

CANVI DE RUMB

Ciutat Meridiana, ciutat solidària

Aitor Álvarez García
Periodista
@La_Directa

"No són víctimes passives de la crisi, són lluitadors actius". Així és com vaig voler descriure els veïns de Ciutat Meridiana al reportatge que vaig publicar la primavera passada a l'Anuari Mèdia.cat dels Silencis Mediàtics 2012.

Ciutat Meridiana és un barri penjat a la muntanya, envoltat d'autopistes i vies de tren, on es va descartar fer un cementiri perquè el terreny era massa humit. Al final, l'espai va acabar sent habitat pels vius.

Abans de començar a treballar en l'elaboració del reportatge, no hi havia estat mai. Per a mi, era una parada de tren per la qual passava cada dia per anar a la universitat: "Propera parada: Torre Baró-Ciutat Meridiana". Mai no havia tingut necessitat de baixar-hi. Senzillament, era un lloc de pas, que sabia que comptava amb el carrer on es fan més desnonaments de l'Estat.

Quan vaig trepitjar l'andana de l'estació de Rodalies per primera vegada, vaig pensar que allò era molt diferent de la Barcelona que jo coneixia. Allò és un altre món. I no només per l'aspecte decadent dels edificis: molts estan deshabitats (fruit dels desnonaments) i altres estan ocupats per famílies desnonades. Ciutat Meridiana és un altre món perquè els veïns s'ajuden els uns als altres.

Ciutat Meridiana és un altre món perquè els veïns s'ajuden els uns als altres

Allà, hi viuen persones que volen tenir una vida normal; però moltes d'elles no poden. Els veïns de Ciutat Meridiana han après a conviure amb la misèria de la crisi i han après, també, a gestionar-la entre tots, ajudant-se els uns als altres i convertint aquest suport en un fet quotidià. Aquesta solidaritat, que sembla innata, és el que més sorprèn d'aquest torrent d'habitatges. Els desnonaments, probablement, continuaran. També continuarà la gana d'alguns nens, les poques perspectives de progrés, la desesperació en molts moments... però difícilment es veuran conflictes entre els veïns. Ben al contrari: la tònica d'aquest barri té tots els números per continuar sent la d'una comunitat unida, solidària i que vol tirar endavant, si pot ser, sense que ningú no es quedi pel camí. ◀

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra, 08014 Barcelona**. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Volem votar i volem millorar

✉ **Josep M. Loste i Romero**
Portbou (Alt Empordà)

Cal començar a plantejar els punts primordials de tot el procés d'alliberament nacional. Ara i aquí, ja no podem esperar més: cal fer pública la data de la consulta. La democràcia i, sobretot, un país molt asfixiat econòmicament i socialment parlant ja no poden esperar més.

No hi ha dubte que, passí el que passí a partir d'ara, ja ha començat el compte enrere. Tant pel que fa al front interior com a l'exterior, tenim davant nostre una feina colossal, però imprescindible, per a la supervivència dels catalans com a poble mil·lenari -amb llengua, dret i idiosincràsia pròpies-, però també com a éssers humans de carn i ossos que

volem superar la situació actual i millorar socialment. La campanya permanent és una necessitat vital per afermar l'acció exterior, per poder explicar d'una manera clara a Europa i el món que podem i volem autodeterminar-nos de debò i que, a més, un Estat català dins la interdependència europea serà beneficiós per a la majoria dels països membres de la Unió Europea. En l'àmbit intern, cal un impuls molt contundent per superar, encara, certes forces i interessos reaccionaris, que tenen uns esquemes mentals del *tarrofranchisme malgirbat* i pretenen enverinar-ho tot. L'objectiu diàfan d'aquesta campanya permanent és impulsar un discurs clar, amb una voluntat inequívoca de cohesió social, que impliqui, que vagi fent forat, en el sentit que s'ha d'expandir la idea que la sobirania plena és l'única solució, l'alternativa de debò per a la modernització autèntica que farà sortir de l'atzucac la nostra, actualment malmesa i discriminada, estimada nació catalana. ◀

ROBERT BONET

COM S'HA FET...

Hola. Ja tornem a ser aquí. Hem passat l'estiu, cadascú com ha pogut en aquests temps que corren. La família ha crescut -benvinguts Llibert i Sol- i encara ha de créixer més. Hem carregat les piles i hem començat el nou curs a *tope* de feina. Amb en Carlos i en Pablo estem preparant la nova flota d'ordinadors que hem comprat amb els diners del Verkami, cosa que no està essent tan fàcil com podia semblar. A la DIRECTA, ja no hi ha res que sigui fàcil, som un col·lectiu molt gran, tenim molts fronts oberts i fem el que podem. També volem agrair l'ajut i el suport de l'Hernan en el tema informàtic. Ja entrant en matèria, us avisem que la

setmana que ve sortirem el dijous 12, ja que el dimecres és 11 de setembre i els problemes de distribuir la revista en un dia festiu ens aconsellen retrassar la impressió un dia. I, finalment, fem una crida a totes les persones de l'àmbit de la cultura alternativa i popular a col·laborar amb el procés de creació de notícies culturals de la DIRECTA perquè la noia que ha estat coordinant aquest àmbit fins ara, l'Anna, ho ha de deixar. Amb aquest objectiu, convoquem una reunió el dia 26 de setembre a la redacció amb tothom que hi estigui interessat. Si en teniu ganes o sabeu d'algú que en tingui, aviseu-nos. Gràcies. Fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

SEISDEDOS

Think Tank

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005

C. Riego n.º 37, baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.cat
Tel.: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLIÇÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciat.

NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuiu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. //

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisu@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Marc Font **Així està el pati** Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Lèlia Becana i Maria Manyosa **Quaderns d'illacrua** quadernsillacrua@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig, Mireia Chavarría i Àlex Vila **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hiba Arbide, Gala Pin i Josean Llorente **Agenda** Arnau Galí i Muriel Comas **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet **IL·LUSTRACIÓ** Núria Frago **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa **Puyal PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Blai Lindström **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Karminha **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Tèllez, Sergio Espin i Núria Ribes

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: hortadirecta.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARÉSME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terresponent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

AQUEST NÚMERO S'ENVIJA A IMPREMTA EL DIA 3

MIRALLS

Sergi Bernal

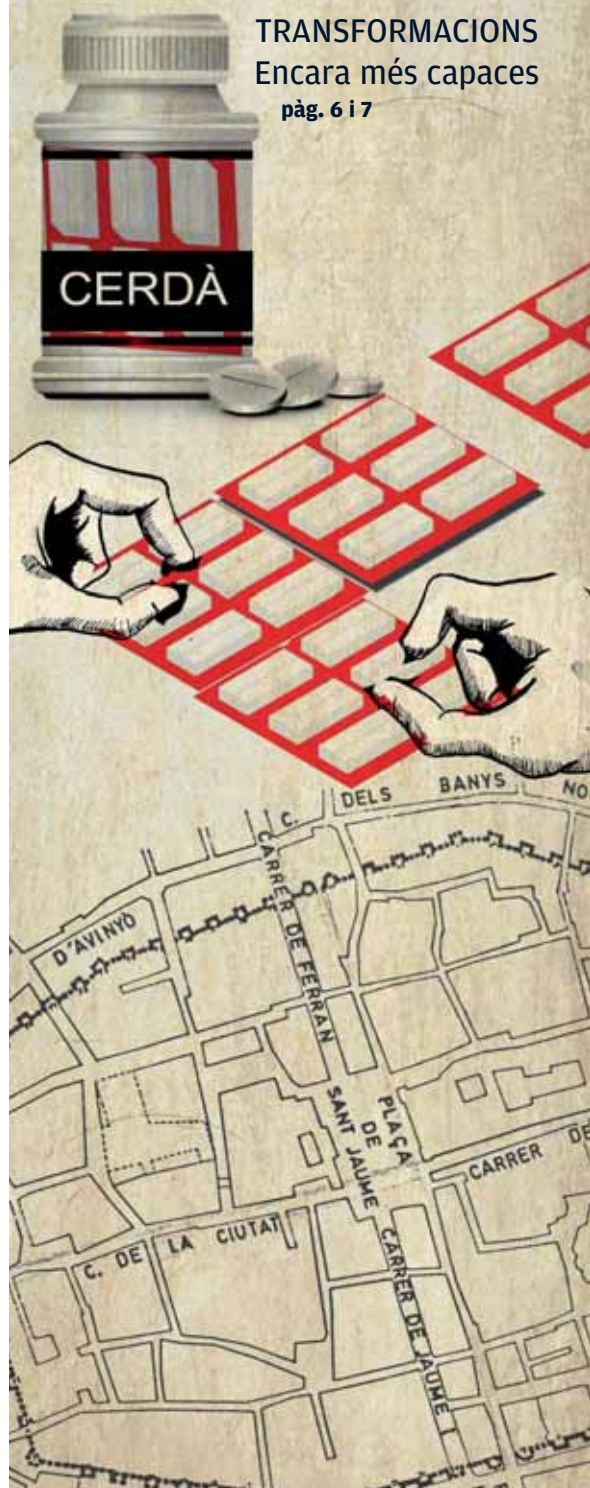
“Amb Antoni Benaiges,
els infants van recuperar
la dignitat durant dos anys”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Encara més capaces

pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lustració 161

DIRECTA 328

4 de setembre de 2013

IL·LUSTRACIÓ:
Núria Frago

A FONTS | URBANISME I CONTROL SOCIAL

Desmitificant el pla Cerdà

La ciutat de Barcelona té una llarga història de lluita social i de repressió. Més enllà de l'acció policial, els plans urbanístics també han tingut un paper important en el control social de les classes treballadores i la imposició d'un determinat model de ciutat. Després de la gran conflictivitat protagonitzada pels barris obrers de la ciutat durant la primera meitat del segle XIX, el pla Cerdà havia de permetre un apaivagament del conflicte social i contribuir a una millora de les condicions de vida de les classes populars. Dissenyat des d'una perspectiva higienista i també per permetre la repressió de la protesta social, el pla originari es va veure afectat per l'especulació immobiliària i els interessos urbanístics. La ciutat interclassista i igualitària imaginada per Cerdà es va convertir, finalment, en la ciutat burgesa.

Guido Dentasano
afons@directa.cat

El barri del Raval, des del seu naixement al marge de la ciutat de Barcelona, a l'altre costat de la muralla que s'aixecava a l'actual Rambla, té una llarga història de lluites i insubmissió. Durant segles, s'hi han assajat cultures de control, que n'han fet un espai emblemàtic per entendre les noves i antigues tècniques de dominació urbana. La seva naturalesa indiscriminada, organitzada o no, també ha produït múltiples formes de resistència que han permès a la seva població continuar reclamant el seu dret d'existir.

Enginyer militar progressista i liberal, a més de fervent higienista, Ildefons Cerdà pretenia, per mitjà de la seva reforma, contenir qualsevol explosió revolucionària

A principis del segle XVIII, les classes populars es concentraven al Raval: és aquí on les institucions, seguint les ordenances del Consell de Cent, van consolidar centres de caire repressiu per controlar i dominar el problema de la pobresa urbana. Centres assistencials, sanitaris, religiosos i penals recollien els elements socialment in-

desitjable: tot tipus de pobres i gent que vivia al carrer o del carrer. Mitjançant el treball forçat, a més, se'n combatia "l'ociositat, el vici i la vagància" i, alhora, se n'explotava les capacitats productives. A finals del segle XVIII, es van instal·lar les primeres fàbriques de vapor i la conflictivitat entre classe obrera, per un costat, i patronal, policia i exèrcit, per l'altre, va augmentar significativament.

Higienisme i control social

Les nombroses morts provocades per malalties i epidèmies comunes a l'Europa de l'època preocupaven el personal mèdic precursor de la doctrina higienista. Aquest corrent de pensament alertava contra el perill de la insalubritat, afavorida per l'estretesa dels carrers, la poca circulació d'aire i l'escassa presència de llum solar directa. Partint de l'anàlisi de les causes de certes malalties, aviat es començaria a parlar, també, de causes socials. Així doncs, la intervenció mèdica –evidentment impregnada d'una mentalitat burgesa– s'acompanyaria amb un diagnòstic sensible als fenòmens socials: determinats comportaments i condicions de vida (que clarament pertanyien a la població més oprimida) podien afavorir el contagi i la difusió d'infeccions. D'aquí venia la necessitat d'intervenir de manera decidida per frenar la proliferació de determinades malalties i les actituds socials perilloses.

Un dels higienistes més destacats va ser Felip Montlau, membre del cos de sanitat militar i polític progressista liberal de renom, que qualificava certs

comportaments socials –com la prostitució– de perniciosos per a la comunitat i afirmava que havien de ser extirpats. Aquestes visions es difonien en un context en què, per controlar aquesta població indisciplinada, primer actuava la xarxa assistencial-repressiva, seguida per la retòrica institucional i les disposicions legislatives, per acabar amb les intervencions urbanístiques concebudes dins del marc higienista.

A partir de mitjan segle XIX, la industrialització creixent, que requeria una gran quantitat de mà d'obra, atrauria un important contingent obrer a la ciutat. Les terribles condicions de vida de la classe obrera expliquen les nombroses protestes i revoltes que es van viure, durament reprimides durant tot el segle. L'elevada concentració d'aquesta població descapitalitzada i l'escassetat d'espai radicalitzarien els conflictes socials i estimularien el control i la vigilància. L'any 1854 es van enderrocar les muralles, d'acord amb les expectatives higienistes i de la classe burgesa, que d'aquesta manera veia satisfeta la possibilitat de multiplicar les seves plusvàlues urbanístiques i industrials.

Ildefons Cerdà i el nou Eixample

El 1860 es va aprovar el "Pla d'eixamplement i reforma de la ciutat de Barcelona". Tot i que el guanyador del concurs organitzat per l'Ajuntament va ser Rovira i Trias, finalment, el Ministeri de Foment va adjudicar el projecte a Ildefons Cerdà. Enginyer militar progressista i liberal, Cerdà va concebre la reforma a partir d'una fe profunda en el progrés, la raó i el capitalisme. Contemplant la necessitat de preveure i controlar qualsevol explosió revolucionària, intentaria incloure fórmules capaces de produir una transició que evités l'aixecament violent de l'ordre social, considerat innecessari pel progrés. Les portes del futur, segons Cer-

dà, "no s'obren amb les claus de la revolució, sinó amb la por de la revolució" i "recuperant l'esperit del capitalisme en expansió suficientment intel·ligent per autocorregir-se i evitar la revolució dels oprimits". Subscrivint els princi-

La gran amplitud dels carrers plantejats per Cerdà havia d'impossibilitar l'aixecament de barricades i facilitar l'accés a les tropes militars

-
pis bàsics de Haussman, Cerdà va plantejar polítiques urbanístiques que pretenien que la ciutat fos indefensa per part de la població. Per exemple, plantejava que l'amplitud dels carrers havia de superar els vint metres per impossibilitar l'aixecament de barricades i facilitar l'accés a les tropes militars i el control de la ciutat.

Cerdà, fervent higienista, havia elaborat un estudi sobre les condicions de vida de la classe obrera. Per això plantejava un projecte d'Eixample considerat racional i igualitari, on la llum del sol i l'aire dels nombrosos jardins havien de permetre una millora consistent de la qualitat de vida d'aquesta població. Justificava l'amplada dels carrers com a resposta a la necessitat d'un flux ràpid de persones i mercaderies, d'espais oberts per al veïnat i que fossin fàcilment transitables. Proposava una ciutat de baixa intensitat, amb jardins particulars en contacte amb cada casa, amb illes obertes i una segregació de les activitats industrials insalubres. Una posterior transició, que evidentment no tenia en compte les seves conseqüències destructives, acabaria perfectament l'antic teixit de la ciutat vella al nou Eixample i aquest

últim a les viles confluents del seu costat. La classe obrera, a més, anestesada i disciplinada gràcies al nou confort adquirit, començaria a col·laborar col·lectivament en el procés de construcció de la nova ciutat.

Un cos estrany: la ciutat vella

Cerdà considerava la ciutat vella com un cos estrany que, sempre seguint els ensenyaments de Haussman, havia de ser intervingut obrint tres vies que la travessessin: dues que connectessin el port amb el nou eixample i una tercera que ho fes de nord a sud, del Besòs al Llobregat. A finals del segle XIX, s'eliminarien 82 carrers i s'expropiarien 2.199 habitatges per enderrocar edificis i deixar espai a la Gran Via A, l'actual Via Laietana, l'única que Cerdà va veure construïda en vida. Aquesta via havia de facilitar la comunicació entre els nous centres administratius i el mar. A més, gràcies a la construcció d'ostentosos edificis pantalla, s'amagarien les manifestacions de pobresa i obrerisme que hi quedaven i s'alçaria un primer tallafoc que dividiria la ciutat vella, destruint-ne la continuïtat morfològica i social.

S'imposava, així, una segregació de la ciutat vella. La part central es convertiria en el barri Gòtic, que adquiriria un aire turístic a través de l'explotació dels palaus de l'antiga Barcino. A una banda del Gòtic, hi quedava el Raval –repudiat i pernicios– i, a l'altra, els barris de Sant Pere i Santa Caterina, que abandonarien els seus aspectes industrials per convertir-se en comercials i residencials.

L'Eixample il·limitat

Abans del pla Cerdà, Barcelona tenia una estructura típica de ciutat medieval i començava a transformar-se a conseqüència de la progressiva industrialització. Les muralles, que cenyien una gran quantitat d'edificis i habitat-

ges, representaven un fre a l'expansió i a l'especulació. Partint d'aquesta realitat, Cerdà va concebre un pla que fos capaç de transformar un espai considerat caòtic i diversificat en una dimensió coherent i ordenada. Així, va proposar un Eixample il·limitat, caracteritzat per una previsió optimista d'un creixement ordenador, una estructura geomètrica racional de caire quasi científic amb l'absència d'un centre privilegiat.

L'Eixample va fer aparèixer l'estructura del mòdul repetit de l'illa de cases, edificada en dos dels quatre costats, paral·lels o amb forma d'ela. Es tractava de construir rengleres d'edificis plurifamiliars, a l'interior dels quals es preveia que hi hagués parcs i jardins, cosa que donava resposta a l'obsessió higienista de l'oxygenació. Es prioritzava la intimitat del domicili i els patis interiors enjardinats es consideraven espais comuns de convivència. Les illes, de 113,3 metres de costat i 16 d'alçada, s'estendrien des del Besòs fins a Montjuïc en un terreny de 1.100 hectàrees i constituïrien una quadrícula ortogonal i contínua amb carrers de 20, 30 i 60 metres d'amplada. Per millorar la visibilitat i la mobilitat, s'introduïrien xamfrans de 45°. Els barris estarien constituïts per mòduls de 5x5 illes i els districtes, de 10x10, serien dotats equitativament d'edificis públics i d'esglésies. Cerdà cercava un urbanisme que pogués generar condicions igualitàries, tant entre classes socials com entre persones i vehicles, i que prioritzava la importància de la mobilitat de les mercaderies i dels capitals.

Els inversors enriquits durant la dècada de la febre d'or van veure la creació de l'Eixample com l'ocasió de multiplicar els seus capitals i van començar a remodelar el pla Cerdà. Els interessos especulatius de l'Exposició Universal de 1888 també van donar una empenta significativa a aquest

Un grup de treballadors empedra la Gran Via de Barcelona l'any 1906

-
F. Ballell (AFB)

Exposició Universal de 1888

-
J.E. Puig (AFB)

procés. Al final del segle XIX, el modernisme i la burgesia que li donava suport impulsarien la construcció, l'expansió i l'exploració del nou Eixample.

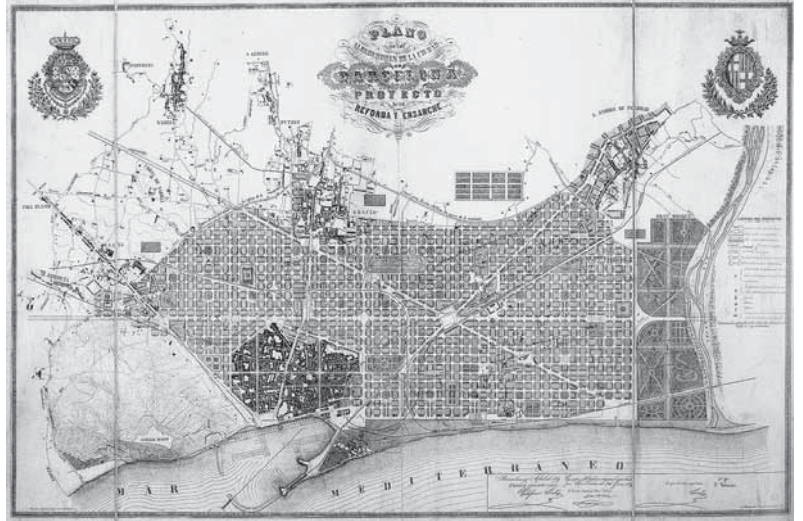
La ciutat burgesa

Però diverses influències van distorsionar el que, per a Cerdà, era una estratègia urbanística enfocada a millorar les condicions de vida de les classes més oprimides. En l'àmbit econòmic, tot i que Cerdà confiava cegament en els mercats, la falta de capital, la crisi d'inversions, la desregulació dels mercats, l'especulació immobiliària i la corrupció frustrarien el pla. En l'àmbit polític, la imposició del projecte des de Madrid provocava fortes crítiques i les carències tècniques i estètiques van alimentar el rebuig difús al pla. Tot plegat va fer que s'hi introduïssin canvis. S'aixecarien blocs als quatre costats de les illes i s'edificarien i privatitzarien els patis interiors. L'alçada dels pisos es doblaria. Així doncs, la "ciutat dels jardins" desapareixia. D'altra banda, la classe obrera no podria assumir el preu elevat dels pisos generat per l'especulació sobre l'Eixample i es quedaria a la "perniciosa" i "insalubre" ciutat vella, on les seves condicions empitjorarien progressivament. Tenint en compte els preus, els terrenys

edificables i els pisos de l'Eixample només resultarien assequibles per a la burgesia: la ciutat igualitària, doncs, esdevenia la ciutat burgesa. Paral·lelament, va néixer el concepte de casc antic i es va enfortir l'estigmatització d'aquesta zona de la ciutat. Tot això, a més, radicalitzaria progressivament la polarització urbana i social de Barcelona.

Poc en va quedar, de la utòpica ciutat interclassista imaginada per Cerdà. Els interessos de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana dominarien les polítiques municipals de l'habitatge. El Raval continuaria densificant-se i arribaria a superar els 100.000 habitants per quilòmetre quadrat. Mentrestant, la burgesia industrial i empresarial explotaria al màxim el nou mercat que oferia l'Eixample i acumularia poder i capitals. El nou Eixample burgès i la seva societat civilitzada es contraposaria al casc antic, als indisiplinats suburbis populars i a les segones perifèries. A més, allà on no van arribar les disposicions urbanístiques, la Guàrdia Urbana –nascuda, no casualment, el 1841– es va encarregar d'implementar les tasques de control del territori, d'intervenció sobre les pràctiques i els costums populars i d'adaptació de la població a un ordre burgès i capitalista.

Enlluernat per les possibilitats que

Plànol del 'Pla d'eixamplament i reforma de la ciutat de Barcelona' d'Ildefons Cerdà (1859)

duria el progrés, el vapor i l'electricitat, Cerdà covava una fe total en el futur. Preocupat per les condicions higièniques i socials de Barcelona, es dedicaria a modernitzar-la arraconant la ciutat històrica, fruit del passat, enfocant els seus esforços en la nova urbs, que havia d'esdevenir portadora del nou ordre burgès. La seva urbanització, una quadrícula monòtona de 60 per 20 blocs, ho envairia tot: els espais verds plantejats hi acabarien tenint poca cabuda, limitats en la seva artificialitat i privacitat.

Fins a mitjan segle XIX, les muralles de Barcelona havien aconseguit contenir la capital catalana, així com els

far el conflicte de classes mitjançant la redistribució dels espais més que de la riquesa.

El component utòpic del pla de Cerdà acabaria sent bandejat a causa de les possibilitats d'especulació que obriria. La seva enorme confiança en el capitalisme també demostraria les seves limitacions, vista la incapacitat de preveure que el nou món de comunicacions, moviments i intercanvis de capitals que pregonava esdevindria un món globalitzat i ferotgement neoliberal, on les ciutats quedarien lluny de ser llocs igualitaris i pacíficament equitatius.

Obertura de la Via Laietana, 1910

F. Ballell (AFB)

La ciutat vella era considerada un cos estrany que havia de ser intervingut obrint tres grans avingudes: dues que connectessin el port amb el nou Eixample i una tercera que ho fes de nord a sud

béns, les persones i els capitals. En un moment en què la densitat de població era la més elevada d'Europa, amb unes condicions de vida extremament baixes, les muralles havien frenat el capitalisme creixent. Alhora, però, l'afavoririen: la concentració de misèria, brutícia, malalties i destrucció estimularia una interpretació clínica negativa de la realitat, que portaria a la justificació d'una intervenció crítica, radical i positiva de cara al futur. Utilitzant una objectivitat científica per reformar una terra de ningú on era prohibit edificar, es posarien les bases de la nova societat burgesa, considerada més justa, eficient, igualitària i higiènica, que permetria entrar en un futur lluminós i pacífic. La por d'una revolució violenta dels sectors oprimits portarà Cerdà a aixar-

Per saber-ne més:

- > Bohigas, Oriol: "En el centenari de Cerdà", Cuadernos de Arquitectura, 34, 1958, p. 469-475.
- > Cirici-Pellicer, Alexandre: "Significación del Plan Cerdà", Cuadernos de Arquitectura, 35, 1959.
- > Ealham, Chris: *La lucha por Barcelona. Clase, cultura y conflicto 1898-1937*. Madrid, Alianza, 2006.
- > Epps, Brad: "Els llocs d'enlloc: Aspiracions utòpiques i limitacions materials del Pla Cerdà", Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 63, 2007, p. 105-120.
- > Fernández González, Miquel: *Matar al "Chino". Entre la revolució urbanística y el asedio urbano en el barrio del Raval de Barcelona*. Tesis doctoral. Barcelona, UB, 2012.
- > López Sánchez, Pere: *Un verano con mil julios y otras estaciones. Barcelona: de la Reforma Interior a la Revolución de julio de 1909*. Madrid, Siglo XXI, 1993.
- > Oyón, José Luis: *La quiebra de la ciudad popular. Espacio urbano, inmigración y anarquismo en la Barcelona de entreguerras, 1914-1936*. Barcelona, Serbal, 2008.

Sergi Bernal: “Amb Antoni Benaiges, durant dos els infants van recuperar la dignita

Com milers de persones, el juliol de 1936, Antoni Benaiges va acabar en un fossa i va caure en l'oblit. El 2010, setanta-quatre anys després, el fotògraf Sergi Bernal (sergibernal.blogspot.com.es) va començar a estirar un fil, que avui ja és un cabdell, per recuperar la seva història i, amb ella, la de milers de mestres de la República que el franquisme va perseguir i, fins i tot, assassinar. Després de tres anys de recerca per part d'en Sergi i altres persones que s'hi han anat afegint, una exposició itinerant (*Desenterrant el silenci*), un llibre (*Desenterrant el silenci. Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar*) i, ara, la imminent presentació del documental *El retratista* ens descobreixen la vida fascinant i el final tràgic d'aquest mestre de Mont-roig del Camp que va ensenyar a pensar fent i a fer pensant a desenes d'infants i grans d'un poblet de Burgos.

Jordi García Jané
entrevista@directa.cat

Com vas començar a interessar-te per la història del mestre Benaiges?

Fa tres anys, per casualitat, vaig conèixer l'extraordinària vida d'Antoni Benaiges. Jo anava al darrere de fotografar una exhumació. Volia fer-ne una del Pallars, on hi ha més de cent fosses comunes per obrir, però no s'havia activat cap exhumació –i des d'aleshores encara no se n'ha activat cap. Llavors, em van adreçar a uns arqueòlegs i forenses bascos que es disposaven a exhumar la fossa de la Pedraja, a Burgos, i els vaig demanar de ser-hi. Volia retratar una exhumació de persones civils assassinades a la rereguarda per motivacions polítiques, enterrades en fosses i buscades per la família. Quan em vaig posar en contacte amb l'associació de familiars de les persones que obrien la fossa, el nom d'Antoni Benaiges no sortia a la llista. Jo no sabia ni que existia. Era l'agost de 2010. La fossa tenia 28 metres de llarg i, en una primera exhumació, s'hi van trobar 104 persones; més endavant, unes altres 35.

Deu dies després d'haver fet les fotos, quan ja havia tornat a Barcelona, em van trucar per explicar-me que havia vingut una persona d'un poblet de la zona anomenat Bañuelos de Bureda, de només trenta habitants, i els havia dit que, allà, hi havia el mestre del poble enterrat. L'informador

no ho sabia pas per la gent de Bañuelos, on tothom callava perquè encara tenien por, sinó perquè li havia caigut a les mans un quadern imprès que el mestre havia fet fer als alumnes i, a partir d'aquí, fins i tot havien localitzat un familiar seu. Amb això, vaig començar a estirar el fil i a fer-

“Benaiges va arribar a Bañuelos acompanyat d'un gramòfon i una impremta per posar en pràctica una tècnica educativa revolucionària: la tècnica Freinet”

me una idea de qui era Benaiges. De seguida me'n vaig enamorar i vaig decidir seguir-li la pista. Vaig viatjar a Bañuelos i a Mont-roig del Camp, on havia nascut, vaig remenar arxius, vaig cercar per internet...

I qui era Antoni Benaiges?

Benaiges era de família pagesa, però la mare es dedicava a l'ensenyament. En temps de la República, es va fer mestre i

es va afiliar a la FETE-UGT de Lleida. Va entrar en contacte amb la tècnica Freinet (que té com a lema *pensar fent i fer pensant*) a l'Escola Nacional Graduada de Nens de Vilanova i la Geltrú, on va exercir fins que, el 1934, el van destinar al poble de Bañuelos, a Burgos. Hi va arribar acompanyat d'un gramòfon i una impremta per posar en pràctica una tècnica educativa revolucionària: la tècnica Freinet. Amb aquesta, s'anima l'infant a escriure i a intercanviar els seus textos, editats en forma de quaderns, amb altres infants d'arreu del món. Les escoles freinetistes republicanes intercanviaven quaderns escolars entre elles, de manera que l'escrit d'una nena de Bañuelos, posem per cas, era llegit per infants de Vilanova o d'escoles de l'Argentina, Cuba, Escòcia, França... Amb Benaiges, durant dos anys, els infants van recuperar la dignitat. A més, als vespres, feia classes particulars per a adults, on sembla que també enraonaven de temes socials i polítics. Tot plegat li va comportar crítiques dels reaccionaris del poble, que l'acusaven de no anar a missa i de provocar que alguns agricultors i adolescents tampoc hi anessin, que els infants comencessin a replicar els grans... Però Benaiges no va fer cas de les amenaces i no va marxar.

Com el van detenir?

El van capturar el 19 de juliol a la ciutat de Brivesca, a vuit

anys, t”

quilòmetres de Bañuelos, indret on el mestre passava els caps de setmana i on la Falange tenia molts actius. Immediatament després de la sublevació militar, van anar a buscar-lo i el van empresonar, juntament amb altres persones del poble. El van apallissar, van exhibir-lo públicament per Briviesca damunt d'una furgoneta lligat a la bandera espanyola i, el dia 25, el van afusellar, amb set persones més, que també van ser enterrades com gossos en una fossa comuna a la Pedraja. Però, amb la seva mort, no en van tenir prou: els falangistes van cremar l'escola de Bañuelos i els llibres que hi van trobar i, a principis dels quaranta, el règim va iniciar un procés per depurar-lo com a mestre, com va fer amb tants i tants altres ensenyants. En uns butlletins dels arxius de l'administració guardats a Alcalá de Henares, on apareix la relació de mestres depurats, es diu de Benaiges: “Según el alcalde, el cura y los vecinos, el maestro Antonio Benaiges tenía una conducta inmoral, antireligiosa, antipatriótica y mal vista por todo el mundo”.

Quan, el 2010, vas anar a Bañuelos per primer cop i els vas parlar de Benaiges, com va reaccionar la gent?

El jovent, sobretot, va al·lucinar amb els quaderns perquè eren una radiografia del seu poble als anys trenta. També vaig poder enraonar amb un senyor molt gran que n'havia estat alumne, Eladio Díez. Recordava que Benaiges els duia d'excursió, que era un mestre que no pegava i que, mesos abans de la guerra, els havia promès que, l'estiu del 36, farien un viatge a Vilanova per veure el mar, un viatge que no van poder fer mai. Però el testimoni més impactant em va venir en forma de carta dos anys més tard, el d'una familiar d'una àvia que havia tingut en Benaiges de mestre. Deia així: “Hoy, a sus 89 años de edad, con la mente aún lúcida, sigue teniendo en recuerdo aquel acontecimiento vivido en su pueblo a sus once años de edad y que tantas veces nos ha contado: que mataron a su maestro y, para ella, a un buen maestro. Hoy, en mi visita, una vez más, me vuelve a recitar las mismas estrofas de la poesía enseñada, aprendida y no olvidada hace 75 años (...) ¿Cómo es posible que tanto puedan marcar las enseñanzas de un maestro? Mi abuela se llama Felisa Biadas, es natural de Horneros de Bureda, provincia de Burgos (...) Vive en la provincia de Zaragoza, conoció al maestro Antoni Benaiges y mucho de lo acontecido en aquella época. No tiene estudios superiores, ni siquiera elementales, solo los primarios realizados en aquella escuela, pero siempre ha mantenido y aplicado con sus hijos el libre pensamiento que su maestro estimuló”. Vam anar a veure aquesta dona i, per sort, vam poder enregistrar-la.

La història d'Antoni Benaiges il·lustra el destí que van viure moltes mestres de la República...

Exacte, pensa que el franquisme va depurar la quarta part de tots els mestres que ensenyaven durant la República! I Benaiges formava part de la seva avantguarda; de fet, va anar a Burgos per difondre la tècnica Freinet a les escoles. Creia que, amb ella, podien sorgir focus de llum entre l'obscurantisme que, en general, regnava a moltes zones rurals espanyoles. I segur que va aconseguir coses! Només un exemple: si avui fins i tot l'alcalde de Bañuelos, que és del PP, li ret un homenatge posant el seu nom a l'escola i reconeix que el van matar els feixistes, és que alguna cosa ha aconseguit.

FOTOGRAFIES:
Víctor Serri

Benaiges a Mèxic

Sergi Bernal també va localitzar dos quaderns escolars impresos a Mèxic que demostren que, mentre aquí, fins al 2010, Antoni Benaiges era un desconegut, en aquell país no se l'ha oblidat mai d'ençà que, el 1940, un altre mestre republicà exiliat, també freinetista, Patricio Redondo, va fundar una escola a San Andrés de Tuxla (Veracruz) i va divulgar el seu nom i la seva tasca. Des de llavors, els nens i les nenes mexicanes que, com als anys quaranta, encara escriuen i editen els seus quaderns, també imprimeixen els noms de Célestin Freinet (el pedagog francès que inventà aquesta tècnica), José de Tapia (el primer espanyol que la

va posar en pràctica) i Antoni Benaiges, considerat el primer màrtir de la tècnica.

També impressiona llegir els quaderns escrits pels alumnes de Benaiges quan era mestre a l'Escola Nacional Graduada de Nens de Vilanova i la Geltrú. S'hi narren històries increïbles, com la que va escriure Antoni Ventosa, titulada *Les meves campanes*: “El dilluns al matí no vaig voler anar a escola perquè feia molt bon dia i me'n vaig anar a donar una volta per la Rambla. Després, vaig anar al circ de la plaça de l'Estació. A la tarda se'm va oblidar que havia d'anar a escola i vaig tornar al circ. Hi havia uns quants homes que s'entrenaven per fer la

funció de la nit, vaig veure com feien figueretes, jocs de mans, com jugaven a pilota, etc. (...) El dimarts vaig anar una estona per un carrer i una altra estona per un altre i així se'm va passar el matí. A la tarda vaig tornar al circ, vaig ésser-hi com una hora i després vaig anar a la platja fins a les set i, llavors, a aquella hora, cap a casa. El dimecres, fins a les onze, vaig estar a la plaça dels *cuartels*, després vaig baixar al carrer de la Llibertat i a les dotze vaig veure passar el senyor Saura i el senyor Benaiges. Jo em vaig amagar darrere d'un arbre perquè no em veiessin. Quan van haver passat vaig sortir de l'amagatall i me'n vaig anar cap a casa”.

Encara més capaces

Són persones que volen potenciar les seves capacitats, estimular-se laboralment i que, senzillament, tenen unes capacitats diferents o diversitat funcional. Persones motivades per treballar i per viure amb dignitat. El projecte Mas Albornà, a l'Alt Penedès, és una de les iniciatives que treballen al nostre territori per fer possible la integració social i laboral de les persones amb discapacitat i trastorn mental.

Joan Bernà

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

Quan anar a treballar es converteix també en un combat contra l'exclusió social és un símptoma de la lluita per la dignitat personal. Aquest és el cas d'algunes persones que viuen al Penedès i que han pogut integrar-se en diverses àrees de treball i de desenvolupament personal de la fundació Mas Albornà. Un projecte que treballa per incidir en el territori, que procura l'estabilitat laboral i els recursos per a un col·lectiu amenaçat i que conviu, també, amb les impertinències de la crisi actual.

Potser per a les persones amb discapacitat les coses no són tan fàcils. Precisament per això, s'esforcen en la seva feina diària i acaben sent treballadores molt productives i motivades per integrar-se a certes empreses arrelades al territori. Però aquest fet, com emfatitza Cristina Barbacil, cap del Departament de comunicació del Mas Albornà: "Només és la punta de l'iceberg".

Una experiència pionera

La fundació disposa d'un centre de dia, a Olèrdola, amb rendiments laborals limitats que dona servei a 70 persones i d'una llar de residència i lleure, situada al municipi de les Cabanyes, que ofereix serveis comunitaris i potencia l'autonomia personal i la pràctica de l'esport. La majoria d'usuàries segueixen un model de labor-teràpia a través del qual diversifiquen les tasques i augmenten la seva capacitat. No obstant això, l'experiència més reeixida de l'entitat ha estat la dels enclavaments laborals. Un model que s'està exportant a d'altres territoris catalans, com Vic o Vilanova i la Geltrú, i que ha permès que 60 treballadores amb discapacitat

o trastorn mental hagin passat a formar part de la plantilla de vuit empreses que puntualment les contracten per a tasques logístiques de distribució, d'etiquetatge i d'empaquetament de productes.

Els enclavaments laborals

Els enclavaments laborals possibiliten que un grup de treballadores del Centre Especial de Treball, sota les directrius d'una encarregada, passin uns mesos a les seves de projectes empresarials que les integren en alguna de les fases de producció. En tot aquest procés d'implantació i execució, hi ha un seguiment expert i permanent de les coordinadores i el compromís mutu per adequar-se a les necessitats productives i logístiques de les empreses que les acullen.

El projecte treballa per incidir en el territori i oferir estabilitat laboral i recursos a un col·lectiu amenaçat

Les empreses que tenen més de 50 treballadores han de cobrir un mínim d'un 2% d'ocupació amb persones amb discapacitat, segons la llei d'integració social dels minusvàlids (LISMI). No obstant això, si per raons productives o de tipologia això no és possible, es pot recórrer als enclavaments laborals. Aquesta fórmula ha permès que una quinzena d'ajuntaments de l'Alt Penedès, incloent-hi Vilafranca del Penedès, hagin contractat persones amb discapacitat per dur a terme serveis

La neteja de carrers és una de les tasques habituals de les treballadores que s'acullen a programes d'integració laboral

Treballadores de Mas Albornà en un dels enclavaments laborals

Arxiu fundació Mas Albornà

municipals en àmbits com la gestió integral de deixalleries, la jardineria, la neteja, la pintura o la senyalització.

Per poder-se acollir a aquest tipus de plans, cal que les empreses tinguin un mínim del 60% de les treballadores amb dificultats especials per accedir al mercat ordinari, sigui per paràlisi cerebral, malaltia mental o discapacitat intel·lectual amb un grau de discapacitat intel·lectual igual o superior al 33% o per discapacitat física o sensorial superior al 65%. La resta de les treballadores de l'enclavament hauran de tenir reconegut un grau de discapacitat superior al 33%.

El seguiment dels enclavaments s'entén com un pas previ a la integració final de les persones com a treballadores ordinàries de l'empresa, ja

que possibilita una integració progressiva de les treballadores, al temps que comparteixen espais, horaris i feines amb la resta de treballadores de l'empresa.

L'assistència necessària

Conèixer la realitat personal, el ritme que han de seguir les treballadores amb dificultats o si se senten útils no és gens banal. La tasca coordinada de seguiment de l'equip format per psicòlogues i treballadores socials és clau per garantir que els serveis que tenen a l'abast són adequats i que exerceixen la seva autoresponsabilitat a la feina en la mesura de les seves possibilitats. Com diu el doctor José Antonio Larraz, especialista en salut mental i col·laborador de la fundació: "Tot just s'està

començant a crear la consciència social que una persona amb discapacitat és diferent i té unes qualitats que hem de trobar perquè les pugui desenvolupar i pugui normalitzar la seva vida”.

El sentit del treball

Les assalariades de Mas Albornà no només guanyen un sou com a treballadores, sinó l'opció de desenvolupar-se personalment i mantenir una forma de vida digna. Aquí, el sentit del treball dut a terme i l'autoregulació de l'esforç d'aquestes persones trenca amb la concepció habitual del treball assalariat, obsessionat per la productivitat, pel valor social i per les repercussions que genera la seva tasca en les mateixes treballadores i les seves famílies. Amb les oportunitats generades en l'ocupació per aquest col·lectiu s'assegura bona part del seu benestar. Més encara, si entenem que és aquest desenvolupament com a persones i la convivència en un entorn empresarial o en un centre normalitzat de treball el que les fa sentir bé.

Retallades

Els recursos que l'entitat considera imprescindibles per continuar desenvolupant la seva activitat s'han vist reduïts a causa de la retallada del 25% de les subvencions del govern de la Generalitat de Catalunya als centres especials de treball (CET). Amb tot, aquest darrer any, Mas Albornà ha pogut mantenir la seva plantilla i també el nombre d'usuàries a la llar de residència i lleure. Però, com els passa a la

La fundació disposa d'un centre de dia a Olèrdola i d'una llar de residència i lleure a les Cabanyes

majoria d'entitats que treballen amb aquest col·lectiu, no ha pogut donar la mateixa resposta a les peticions de feina de les persones que s'han vist afectades per la crisi d'una manera més greu, ja sigui perquè tenen menys ofertes de treball, perquè han deixat de rebre la prestació de l'atur o altres ajudes o bé perquè han hagut d'afrontar despeses extra per guanyar independència.

+INFO

Fundació Mas Albornà
www.masalborna.org

FRANCISCO SOLIS, TREBALLADOR D'UN ENCLAVAMENT LABORAL

“Gràcies a aquesta empresa, estic bé”

Francisco Solis treballa a Santa Margarida i els Monjos, el primer municipi que va contractar, per concurs públic, persones amb discapacitat per fer els serveis de neteja viària fa prop de deu anys. A diari, l'acompanyen l'oficial que condueix el camió de neteja viària i una treballadora social, que el recull del lloc de feina i li dona suport per garantir la seva plena inserció. Tot i que no amaga que li

agradaria cobrar més, el més important per a ell és que li agrada la feina que porta entre mans, que el veïnat reconeix que fa, al més pur estil del personatge televisiu d'Amador Rivas a la sèrie *La que se avecina*, programa que el fascina. Potser per això coneix les dificultats que albira la crisi, però viu content i tranquil, sabent que la neteja i el condicionament dels carrers és una feina de llarg recorregut.

Arxiu fundació Mas Albornà

Quant temps portes a l'empresa?

Des de 1995 i he anat passant per diferents enclavaments. He estat a l'empresa Torres, després a la Robert Bosch... i he anat canviant. Totes elles són empreses amb enclavaments i uns quants hi anem cada dia, contents de treballar allà amb ells.

I ara que treballes més al carrer, en una brigada, com ho portes?

Home, jo, gràcies a aquesta empresa, estic bé. M'aixeco a les 5 del matí, a les 6 em recullen i començo a treballar a les 7 del matí. L'encarregat em ve a recollir al pis, venim a l'empresa, agafem el camió de neteja que ens toca i ens diuen el què hem de fer: Llavors, pugem a la màquina i anem cap als Monjos. Jo vaig amb el bufador netejant els carrers que em van dient, buidant les papereres amb l'aspiradora o el carro. Acostumo a fer més papereres, però, si vaig amb el bufador, tampoc em puc aturar cada

dos per tres per fer papereres... així que, anem combinant.

Què és el que més t'agrada de la feina?

La neteja diària. Sincerament, estàs al carrer i ets sents alegre, quan has escombrat la pols, et sents bé i, quan tu et sents bé i el poble està net, la gent que viu al poble també se sent bé. Si algú et saluda, el saludes i ells t'agraeixen que tot estigui net.

T'agradaria provar alguna altra feina de les que t'ofereix la fundació?

La veritat és que m'és indiferent on em posin. Potser m'agradaria provar la jardineria, que és una tasca que no he fet. Si l'empresa m'ho proposa per un temps, doncs, també diré que sí perquè és la manera de fer altres coses.

Et preocupa el panorama laboral? En general, estic bé. Tant personal-

ment com dins i fora del treball, estic bé. Sincerament, no canviaria aquesta feina per res. Des del meu punt de vista, jo veig que hi ha feina en la neteja viària dels carrers i, com que hi ha feina en això, no estic preocupat. Estic al carrer netejant i a mi no em falta feina.

Estàs content amb les condicions que t'ofereixen?

No em trauria hores de feina i, si em paguessin una mica més, faria més hores. Avui dia, en teoria, és molt difícil que et pugui el sou en qualsevol empresa, però no per culpa de l'empresa, sinó per culpa de l'Estat i de la crisi. Si fos per l'empresa, ens pujaria el sou i a repartir! Però no és per l'empresa, és per la crisi, que està tot malament. De feina, n'hi ha, el problema és que falten diners. Jo agafaria molta gent en una empresa per treballar, però el problema és a l'hora de pagar-los.

Elogi de la boina

FOTOGRAFIA: Robert Bonet

L'ésser humà, una vegada, va ser així. L'ésser humà continua sent així a multitud de llocs no tan recòndits. L'ésser humà urbà està sent Una Altra Cosa des de fa menys de dos cents anys.

El desafiament per una sacsejada real de l'estat actual de les coses no només porta aparellada la ineludible eliminació de la majoria dels nostres béns materials. El desafiament és desafiament i no una fútil aposta, quan hem d'enfrontar-nos a nosaltres mateixes, a l'emergent i tirànic ésser humà d'alta velocitat.

Serem capaces de doblegar les nostres permanents ànsies d'informació instantània i de totalitària intervenció social? Sense silencis ni pauses, les converses a la plaça serien soroll, l'escriptura, buit.

Creiem que som capaces d'humiliar l'aquí-tot-s'hi-val, la dictadura del present individual, en pro d'una responsabilitat social envers nosaltres, l'entorn i la nostra comunitat? El foc s'alimenta de la paciència de l'arbre per créixer, de la

saviesa del poble per tallar i de l'esforç comú perquè la calor arribi a totes.

La boina, i no la gorra, s'enrotlla sense arrugar-se, és de llana transpirable –càlida a l'hivern i protegeix del sol–, versàtil i de gran practicitat. Una per a tota la vida.

El sarró, i no la bossa de plàstic, és de cuir o tela, apte per rentar o netejar, el fabriques tu mateix o el teu propi veí i útil per a innombrables transports. Un per a tota la vida.

Les llars que es camuflen entre muntanyes i serres usen fustes i palles, adobs i terres. La paret respira i l'habitant descansa.

Substituir la banal preocupació per la previsió meteorològica per sumar-nos a l'estampida dels caps de setmana per la lectura de l'atzar atmosfèric per a la cura de la sembra serà el pròleg del gran desafiament que llancem a la societat de l'humà tecnològic.

Ciro Morales

RODA EL MÓN

14-15

Moscú celebra les primeres eleccions locals des de l'any 2003

16

Resistència popular contra els desnonaments a Madrid: la solidaritat no fa vacances

ORIENT MITJÀ // LA POBLACIÓ SIRIANA TÉ POCES ESPERANCES D'UNA MILLORA DE LA SITUACIÓ AL PAÍS

El fracàs de Cameron empeny Obama a posposar l'atac a Síria

Nicolas Lupo
Beirut (Líban)
@niluso

Tot i el refredament del suposat atac imminent a Síria, la Casa Blanca encara no ha descartat la idea del seu programa. El president nord-americà Barack Obama té previst consultar el Congrés després de la guerra d'aigua freda que va rebre el primer ministre, David Cameron, davant l'oposició de la majoria de diputats als seus plans. La manca d'una idea específica per després del bombardeig, la volatilitat de la zona i els interessos oposats de les grans potències regionals i mundials compliquen la intervenció en un conflicte que, des de fa temps, es limita a les fronteres de Síria.

Més de la meitat de la població nord-americana està en contra d'un atac a Síria

Els dubtes i les veus oposades a l'atac han crescut amb el pas dels dies. Mentre Obama es veu obligat a consultar el Congrés, cosa que no va fer per atacar Líbia fa dos anys, el president francès també rep pressions per discutir l'assumpte a l'Assemblea Nacional, tot i que no té l'obligació de fer-ho. Sembla que ningú no farà res fins que l'ONU faci públics els resultats de les anàlisis sobre la utilització d'armes químiques. Els resultats podrien trigar una setmana i s'especula que Obama reunirà el Congrés el dia 9 de setembre amb les proves de l'ONU a la mà, unes proves que no aclariran qui va utilitzar les armes, si és que es van utilitzar.

La consulta al Congrés sembla un imperatiu per Obama, després dels dubtes

tes sobre la necessitat, l'eficàcia o les conseqüències d'un atac. S'arrisca a patir un revés en una cambra dominada pels sectors republicans i ho tindrà difícil per convèncer els diputats i les diputades. Douglas Herbert, periodista i editor de la secció d'internacional a la televisió France 24, apunta que a la cambra hi ha tres grups amb posicions diferents: els isolacionistes, que no volen actuar; els que critiquen Obama per no tenir objectius definits, i un tercer grup que vol actuar amb contundència i destruir part de la capacitat militar del règim per decantar la balança a favor de l'oposició. Més enllà dels cercles polítics, les enquestes afirmen que més de la meitat de la població nord-americana està en contra d'un atac a Síria, el mateix que passa a França o al Regne Unit.

Putin ja ha advertit que un atac eliminaria qualsevol possibilitat d'establir

un procés de diàleg, pel qual cap bàndol no ha mostrat un interès real. Davant l'escalada militar, el president rus ha donat l'ordre de no llijar un vaixell de guerra a l'est del mediterrani, on ja hi ha desplegat -a prop de les aigües territorials sirianes- fins a cinc destructors nord-americans. Més d'una potència regional sembla impacient per l'atac. Turquia vol resoldre d'una vegada per totes el que veu com una amenaça a la seva frontera sud.

L'altra gran potència regional, la més poderosa en l'àmbit econòmic i militar, és l'Àrabia Saudita. L'última dècada, la influència del règim fonamentalista wahhabita ha crescut de manera proporcional a les inversions fetes en armament. El pressupost anual representa el 40% de la despesa total dels països de la regió i és quasi quatre cops superior al d'Israel. Ha finançat des de l'inici als diferents grups

oposats al règim -tant els moderats com els més radicals- i la premsa russa va filtrar una reunió entre el cap dels serveis secrets del país del Golf i Putin. En aquesta filtració, suposadament, el primer va demanar al president rus que retirés el seu suport a Al-Assad. A canvi, li oferiria ingents quantitats de petroli i seguretat pels Jocs Olímpics d'hivern de Sochi, davant els possibles atacs d'alguns grups txetxens que, sempre segons les filtracions, estan finançats pel país del Golf.

Mentrestant, la població siriana continua patint la violència diària i no confia que la situació del país millori. "Ja no tinc esperança", diu Amar, que va arribar a Beirut fa un mes i en va passar dos com a presoner del règim. "Ningú no es preocupa de la gent que està morint, no entenc realment per què". Tampoc creu que hi hagi cap possibilitat de negociació, tot i que diu que seria el millor, almenys des del seu punt de vista. "La realitat és que fa temps que ens hem allunyat d'aquest camí", continua i, amb la veu cansada de tanta desesperança, afirma que els pocs cops que semblava que passaria alguna cosa positiva, "al cap de dos dies s'esfumava".

La gent ja està farta de tot i s'exaspera, sobretot davant el cinisme dels diferents països. Des de Damasc, Susan Ahmed pregunta: "Saps el que em molesta més de la decisió del Parlament britànic? El fet que discutissin sobre l'assumpte de Síria com si fos una negociació, una qüestió d'acord polític... i després van dient que es tracta d'una missió humanitària per defensar valors morals". Susan explica que els sectors partidaris d'Al-Assad van sortir al carrer, a Damasc, per celebrar la decisió del parlament britànic. "Després de dos anys, estic frustrada amb tot i amb tothom", diu, mentre intenta calmar els plors del seu fill, "però, de totes maneres, no tinc la intenció d'abandonar Damasc".

Protesta contra l'atac a Síria el 28 d'agost a Londres / FACUNDO ARRIZABALAGA

RÚSSIA // LA CAPITAL RUSSA SERÀ ESCENARI DE LES PRIMERES ELECCIONS LOCALS DES DE 2003

Eleccions a Moscou: qui és i què vol Alexei Navalni?

Àngel Ferrero
Berlín
@angelferrero

Winston Churchill va dir que Rússia era "una endevinalla embolicada en un misteri dins un enigma". Aquesta frase s'ha convertit, oportunament descontextualitzada, en un clíxé periodístic. Les periodistes la citen sovint per legitimar el desconeixement del país, tant el del públic lector com el propi. No només persisteixen els estereotips de l'anticomunisme i la guerra freda -que es van mesclar amb la rusofòbia anterior a l'URSS-, sinó que, darrere d'allò que es publica, sovint hi trobem els interessos econòmics dels grups empresarials als quals pertanyen els mitjans. La falta de recursos tampoc beneficia la tasca informativa: molt poques corresponsals poden abandonar Moscou per escriure sobre el que passa a la resta del país, que -recordem-ho de passada- és el més gran del món i alberga més de 160 grups ètnics diferents.

Per la seva mescla de neoliberalisme i xenofòbia, Navalni ha estat descrit com una variant russa de Geert Wilders, el conegut populista ultradretà neerlandès

Les eleccions a l'alcaldia de Moscou del 8 de setembre són una bona mostra de tot això. Es tracta d'uns comicis importants, ja que són els primers des de 2003 (el govern central va suspendre les eleccions el 2004 i les va substituir pel

nomenament directe dels governadors). Amb onze milions d'habitants, a Moscou, centre de la vida econòmica, científica i cultural del país, hi viu el 10% de la població russa. La seva economia suposa el 25% del PIB de Rússia.

ASTÚCIA POLÍTICA

A Occident, Alexei Navalni (Butyn, 1976) és considerat el principal líder de l'oposició russa. Aquest advocat i ciberactivista és conegut, sobretot, per iniciatives com RosPil, una plataforma electrònica per denunciar casos de corrupció a les empreses públiques, o per l'adquisició d'accions d'empreses per, després, fent servir els seus drets com a accionista minoritari, exigir la publicació dels balanços. Gràcies a la seva astúcia política i a l'habilitat per fer servir les xarxes socials, aviat va

ser reconegut com un dels principals portaveus de les protestes antigovernamentals que van començar l'hivern de 2011. Detingut en diverses ocasions per la seva activitat opositora, el 18 de juliol d'enguany va ser condemnat a cinc anys de presó per un tribunal de Kírov per malversació de fons, acusat d'haver participat en el robatori de deu mil metres cúbics de fusta -valorats en setze milions de rubles (500.000 euros al canvi)- el 2009 mentre treballava a KírovLes, una empresa forestal estatal. El dia abans, Navalni havia estat registrat com a candidat a les eleccions a l'alcaldia de Moscou i ja havia anunciat la seva intenció de presentar-se a les eleccions presidencials de 2018. Poc després de l'anunci de la condemna, que l'hagués deixat fora de la cursa electoral -la legislació russa va

Alexei Navalni és considerat el principal líder de l'oposició russa / EVGENY FELDMAN - NOVAYA GAZETA

inhabilitar les persones processades per la justícia per a l'exercici d'un càrrec públic-, es van convocar concentracions de protesta a Moscou, Sant Petersburg i altres ciutats del país. L'endemà, el mateix tribunal va fer marxa enrere i va dictar la llibertat provisional per a Navalni sota *podpiska* (la promesa de l'acusat de no abandonar el seu lloc de residència).

UN CANDIDAT LIBERAL?

Alexei Navalni, però, no és el candidat liberal que han presentat els mitjans de comunicació occidentals. L'any 2000, Navalni es va afiliar al partit liberal demòcrata Yabloko i va arribar a ser membre del seu consell polític federal. Set anys més tard, va ser expulsat de la formació pel seu suport a l'anomenada Marxa Russa de 2006, una manifestació anual que convoquen, des de 2005, grups feix-

Navalni ha donat suport a l'anomenada Marxa Russa, una manifestació anual convocada per grups feixistes i ultradretans

xistes i ultradretans com el Moviment contra la immigració il·legal, Pamyat (Memòria) o la Unió Nacional Russa. El mateix Navalni ha donat suport a convocatòries posteriors de la marxa assistint-hi personalment: el 2011 va ser entrevistat per Radio Free Europe flanquejat per la bandera imperial que fan servir els grups d'extrema dreta. Expulsat de Yabloko, Navalni va fundar, el 2007, el Moviment per l'Alliberament Nacional Rus (NAROD). El programa de NAROD (en rus, *poble*) demanava "posar fre a la degradació de la civilització russa i crear les condicions per a la preservació i el des-

envolupament del poble rus, la seva cultura, el seu idioma i el seu territori històric", una suma del Rus de Kiev -el primer Estat eslav, que va durar de l'any 862 fins al 1240- i l'extensió territorial de la desapareguda URSS. En un vídeo a YouTube, NAROD demana l'aprovació d'una llei de possessió d'armes similar a la nord-americana per defensar-se de la població immigrant musulmana del Caucas nord, tot comparant-la amb paneroles que s'han d'exterminar. Durant la guerra a Ossètia del Sud de 2008, Navalni va protagonitzar un altre incident racista en referir-se a les persones georgianes (en rus: *gruziny*) com a "rates" (*gryzuny*) i demanar la seva deportació del territori rus. D'aleshores ençà, Navalni ha moderat el seu discurs nacionalista per aproximar-se a altres sectors socials.

NEOLIBERALISME I XENOFÒBIA

Navalni es presenta com a candidat del Partit Republicà de Rússia - Partit de la Llibertat del Poble (PRR-PARNAS), una formació liderada per Mikhaïl Kassianov, Vladimir Ryzhkov i Boris Nemtsov. Kassianov, un home vinculat a la política econòmica de Boris Ièltsin, va ser primer ministre de Rússia durant el primer mandat de Vladimir Putin (2000-2004) abans de ser apartat del càrrec. Ryzhkov va ser membre d'Unitat, el partit predecessor de Rússia Unida, del qual va ser expulsat després de la victòria de Putin. Nemtsov

va ser el primer governador de Nijni Nóvgorod (1991-1997) -una etapa marcada per l'aparició d'una corrupció rampant-, més tard, ministre d'Energia (1997) i viceprimer ministre (1997-1998) a l'últim gabinet de Ièltsin. Es tracta, per tant, de tres ieltsinians caiguts en desgràcia quan Putin va decidir posar fre a les privatitzacions per evitar que els sectors clau de l'economia acabessin en mans del capital estranger i, d'aquesta manera, establir temporalment l'economia del país.

La transparència que demana Navalni serviria per adaptar serveis públics com l'educació, la sanitat i l'energia al mercat i no al revés

No és cap sorpresa, per tant, que el programa econòmic de Navalni parteixi de la base típicament neoliberal que un accés generalitzat a la informació i l'existència d'un mercat sense intervenció estatal permet la distribució racional i eficient dels recursos. La transparència que demana Navalni serviria, en aquest cas, per adaptar serveis públics com l'educació, la sanitat i l'energia al mercat i no al revés. El seu programa econòmic, redactat per l'economista neoliberal Ser-

gué Guriev, proposa crear un marc de relacions per estimular la competitivitat i contempla, per exemple, que el finançament de les escoles es distribueixi segons el rendiment de l'alumnat. Per la seva mescla de neoliberalisme i xenofòbia, Navalni ha estat descrit com un variant rus de Geert Wilders, el conegut populista ultradretà neerlandès.

DELIBERADAMENT AMBIGU

Moltes veus crítiques assenyalen que molts dels punts del programa de Navalni (reestructuració i descentralització de l'administració, millora del transport públic i de les infraestructures) són semblants als del probable guanyador d'aquests comicis, el candidat de Rússia Unida Serguei Sobyenin, i que, quan no ho són, el seu programa és deliberadament ambigu. Per exemple: per solucionar les friccions ètniques que ha generat l'arribada massiva d'immigrants de l'Àsia Central, Navalni proposa la construcció d'escoles especials on puguin estudiar rus. No queda clar, però, si aquestes escoles serien una institució transitòria per a la integració de la població immigrant o acabarien servint per segregar-la. L'ecologista i membre del Consell de Coordinació de l'Oposició Yevgenia Chirikova ha criticat el programa de Navalni per l'absència de mesures ecològiques en una ciutat on encara no existeix aigua potable i la pol·lució de l'aire és elevada.

La magnificació de Navalni -que compta amb una base real d'entre 40 i 50.000 simpatitzants- per part dels mitjans, però, ha aconseguit una cosa: marginar l'esquerra del Consell de Coordinació de l'Oposició. El coordinador del Front d'Esquerres, Serguéi Udaltsov, és el gran oblidat dels mitjans de comunicació. Udaltsov es troba en arrest domiciliari des del febrer de 2013. L'1 d'agost, un tribunal moscovita va decidir perllongar l'ordre fins al 6 d'octubre i, per tant, no podrà participar en aquestes eleccions.

"La destrucció del centre històric de la ciutat continua, els lloguers es disparen, els embussos duren hores i la política d'immigració ha generat tensions interètniques", escriu el sociòleg marxista Borís Kagarlitsky. "Navalni està intentant convertir les eleccions en un vot de confiança al Kremlin", continua, "però el debat s'hauria de centrar en la ciutat de Moscou i els seus problemes. Com més es polititzen les eleccions en aquest sentit, menys coses canviaran a la ciutat". Des de les pàgines de l'*Eco de Moscou*, Aleksandra Garmazhapova es lamentava de l'excés protagonisme de Navalni. La població, escriu, ha passat de cridar *Per unes eleccions justes!* a *Voteu per Navalni!* A *EchoRu*, Kevin Rothrock va més enllà i es pregunta: "Si el seu carisma és el que fa que sigui tan popular, llavors, què és el que ha canviat a la política russa?". ◀

Navalni fent campanya electoral al barri de Tekstilshchiki de Moscou / LIVEJOURNAL

Programa electoral de Navalni per l'alcaldia de Moscou / LIVEJOURNAL

ecologistes en acció

300 grups lluitant per un món sostenible i just

Impossible

apunta't a l'ecologisme social

ecologistesenaccio.org/catalunya

MADRID // RESISTÈNCIA POPULAR CONTRA ELS DESNONAMENTS I L'URBANISME ESPECULATIU QUE IMPULSA EL PP

Ofelia Nieto 29: la solidaritat no fa vacances

Jordi Navarro i Garcia
Madrid
@jnavarroigarcia

Qui va dir que l'estiu és el pitjor moment per les mobilitzacions socials? El districte de Tetuan ha estat, durant el mes d'agost i, en particular, durant la segona quinzena, un escenari de resistència popular davant l'especulació immobiliària i de solidaritat envers l'assetjament urbanístic patit per la família Gracia González. La campanya de suport desfermada amb el hashtag #OfeliaResiste ha revifat la coordinació i el suport actiu entre moltes de les assemblees populars per l'habitatge de Madrid -Moratalaz, Lavapiés, Majadahonda o Chamberí-, juntament amb d'altres entitats com la PAH i, per descomptat, l'assemblea popular de Tetuan. Exhaurit el termini per executar el desnonament el 28 d'agost, la resistència a Ofelia Nieto va aconseguir -ni que sigui fins al proper intent per part de l'Ajuntament de Madrid del PP- que una família no perdés casa seva. Un triomf temporal, però ben merescut.

Una concentració de 300 activistes i veïnes va aturar el desnonament de la família Gracia González el 14 d'agost

Tres generacions de la família Gracia González -incloent-hi quatre infants- conviuen al número 29 del carrer Ofelia Nieto, ben a prop de la *dehesa* de la Villa, un dels pulmons de la capital del regne. Els avis la van construir l'any 1957 amb les seves mans i els seus recursos, projecte del que havia d'esdevenir la llar familiar. Ara fa més de cinquanta anys, el paisatge de Tetuan, un barri de classe treballadora, era ple de cases que no superaven els dos pisos, com la del nucli Gracia González.

Tanmateix, l'Ajuntament de Madrid tenia altres plans previstos per a Tetuan: a poc a poc, els edificis van guanyar alçada i les cases baixes han acabat per ser molestos vestigis d'un passat en extinció. L'any 2004, l'Àrea de Govern d'Urbanisme i Habitatge de l'Ajuntament de Madrid va aprovar un pla urbanístic que contempla l'expropiació i la demolició de la casa de la família Gracia González, com ha passat amb les de quinze altres famílies afectades pel mateix pla. La raó? En

el cas de la família Gracia González, segons el disseny del pla urbanístic, la casa ocupa prop de sis metres quadrats de l'espai que el pla ha dissenyat per a la futura vorera. Actualment, però, la paret de la casa no impedeix transitar per la vorera, motiu pel qual caldria demanar-se si la raó esgrimida per enderrocar la llar de la família Gracia González és veraç i ineludible. Davant d'aquesta qüestió, l'Ajuntament de Madrid argüeix que aturar el projecte per salvar aquesta casa suposaria un "greuge comparatiu" amb la resta de famílies afectades pel pla. La realitat és que, just darrere la caseta, hi ha un solar catalogat com a zona residen-

cial d'habitatge privat. Dit d'una altra manera, un pastís especulatiu per a la immobiliària que s'adjudiqui el terreny, no pas per construir pisos -que a hores d'ara no es venen, sinó per esperar fins que el terreny es revalorí.

En virtut de l'expropiació, l'Ajuntament de Madrid encapçalat per Ana Botella ha depositat 399.123 euros, que la família Gracia González es nega a acceptar. Segons fonts municipals, la família reclamaria 1,8 milions d'euros. Una xifra desorbitada? Cal tenir present que, a la casa, hi conviuen tres unitats familiars: els avis (que van construir la casa) i dues filles que també són mares. Si fan fora de

cas aquesta gent, no els caldria trobar una casa, sinó tres. Per altra banda, és la casa de tota la vida. No tenen hipoteca ni viuen de lloguer. S'entén que no pensin renunciar-hi de bon grat. El cas de la família Gracia González resulta il·lustratiu d'una manera de gestionar i fer política: cal expropiar una caseta on viu una família sencera per edificar noves promocions de pisos, mentre a Madrid hi ha milers d'habitatges buits en mans d'entitats bancàries i immobiliàries.

El setembre de 2012, es va suspendre la primera temptativa de desnonament, gràcies a les diligències de l'advocada contractada per la família Gracia González. Però enguany, a finals de juliol, el jutjat número 4 de la Gran Via va dictaminar que, el 14 d'agost, la casa havia d'estar buida de les pertinències familiars per poder enderrocar-la. L'Ajuntament de Madrid comptava amb un mes per executar l'ordre del jutjat. Les mobilitzacions i el suport popular no es van fer esperar. La matinada del 14 d'agost, quan els efectius de la policia miraven d'accedir a l'habitatge, es van trobar que una concentració de prop de 300 activistes i veïnes els barrava el pas. Després d'empenyes i alguna escaramussa, la policia va marxar perquè no podia garantir la seva seguretat. Des d'aquell instant, la casa de la família Gracia González no va quedar desatena ni un instant: les diferents plataformes de suport van organitzar permanències nit i dia per resistir una llarga vetlla de dues setmanes. Tant la família com les assemblees d'habitatge que li han donat suport durant aquest mes d'agost saben que l'Ajuntament de Madrid ha aconseguit una pròrroga per executar l'ordre d'expropiació i demolició. Però també tenen la certesa que Ofelia Nieto -i qualsevol altra Ofelia Nieto d'allà on sigui- resistirà el setge i les envestides de tot un Ajuntament de Madrid sempre que la solidaritat no marxi de vacances. ◀

La campanya de suport OfeliaResiste ha aconseguit que una família no perdés casa seva i ha revifat la coordinació entre col·lectius d'activistes de Madrid / ÁLVARO MINGUITO

LOURDES LAO

EXPRESSIONS

El punt zero de la revolució

El feminisme com a pal de paller de la lluita de classes

Simón Vázquez
@simon9barris

Federici ataca de nou de la mà de l'editorial madrilenya Traficantes de sueños i ens interpel·la al moll de l'os de les nostres vides, la reproducció social i el treball domèstic. 'Revolució en punto cero' és un recull d'articles amb els debats sobre el treball reproductiu i de cures d'una vida d'activisme de la militant feminista italoamericana.

“Els diuen que es tracta d'amor; nosaltres, que és treball no remunerat. Ells ho anomenen frigidesa; nosaltres, absentisme”

Amb un to obert i còmplice, Silvia Federici, militant feminista i professora de la Hofstra University de Nova York, ens acompanya a entrar dins una sèrie de debats incòmodes per l'esquerra. Debats que ataquen una concepció teòrica que ha acompanyat les diferents famílies, des del marxisme fins al pensament llibertari, en la definició del subjecte polític basant-se en el treball assalariat i marginant de la possibilitat revolucionària dones, migrants i estudiants. Ens passa, amb aquest recull d'articles publicat per primer cop a l'Estat espanyol, per una concepció innovadora de la

lluita de classes, elaborada fora dels sindicats, els partits i les universitats. Una concepció que s'estén des dels dormitoris i les cuines i que ens colpeja ben endins i ens obliga, com a mínim, a ressituar les nostres concepcions sobre el conflicte entre desposeïdes i posseïdors. Aquest plantejament militant i no acadèmic situa el feminisme com un alliberament de classe i referma el debat al voltant de la qüestió del treball i no d'altres qüestions que es deriven de l'opressió patriarcal capitalista.

El llibre ens porta dels debats feministes dels 70 -sota les influències de l'autonomia obrera italiana (*operaismo*)- i el moviment d'alliberament negre als EUA fins a les noves teoritzacions sobre la mundialització i la qüestió dels béns comuns actuals. El recull de textos es desenvolupa en tres eixos: una teorització de què és el treball domèstic i de la lluita feminista per la salarització d'aquesta tasca; el paper que juga el treball reproductiu dins els processos de mundialització (globalització) que van començar després de la crisi dels 70-80, i, finalment, la lluita de les dones conjugada amb la lluita pels comuns.

La importància d'aquest llibre, al nostre entendre, recau, en primer lloc, en el fet de situar el debat sobre el treball domèstic, però sobretot, en el fet que, després que l'autora ens delectés amb una nova visió de l'acumulació originària de Marx amb *Calibán* i *la bruja* (Traficantes de sueños, 2010), passa de la comoditat de parlar sobre el sorgiment del capitalisme a l'època moderna a parlar-nos

del nostre dia a dia, de les nostres llars, llits i cuines.

Federici ens porta a discutir sobre quelcom que entenem com a natural, com ara les conegudes *feines de casa*, ho desnaturalitza i ens proposa una res-

El llibre ens porta dels debats feministes dels 70 fins a les noves teoritzacions sobre la mundialització i els béns comuns

posta política: el salari pel treball domèstic, més com una provocació política que no com una consigna tàctica-estratègica. És a dir, ens ho planteja des de l'òptica de la revelació d'aquest treball i de la presa de consciència i d'una reivindicació que pot i ha de remoure el món del treball sencer. Deixar de pensar que la fàbrica acaba quan sortim de la feina i arribem a casa i concebre la lluita de classes des

Federici planteja una concepció de la lluita de classes que comença als dormitoris i les cuines de les llars / BÀRBARA BOYERO

d'una òptica totalitzadora i total que afecta el conjunt de la nostra vida.

També cal recordar i vindicar la tasca d'edició de la ja veterana Traficantes de sueños, que, amb la seva aposta política pels sabers comuns, ens deixa el llibre en descàrrega directa i amb llicències semilibres (creative commons) per al nostre gaudi i estudi.

I, per concloure, què pot ser millor que parafrasejar Federici i la campanya *Wages for housework* (Salari pel treball domèstic) per explicar el llibre: "Els diuen que es tracta d'amor. Nosaltres, que és treball no remunerat. Ells ho anomenen frigidesa. Nosaltres, absentisme". ◀

Revolución en punto cero. Trabajo doméstico, reproducción y luchas feministas
Autoria: Federici, Silvia
www.midnightnotes.org
Editorial: Traficantes de sueños
Número de pàgines: 285

EXPRESSIONS

Alliberar la poesia com s'alliberen els crits

El vessant crític de la poesia segueix vigent al voltant de l'etiqueta de la poesia de la consciència crítica, una construcció de la poesia des de la base, des del llenguatge.

Enrique Martín Corrales i Marc Delcan Albors
@La_Directa

“En poesia política... No fer-hi altra cosa que es pugui fer al carrer”, “En poesia política... No fer-hi altra cosa que no pugam fer al carrer”. Dues frases que són llapscaps escrits per Enrique Falcón, un poeta valencià que forma part del grupat d'escriptors que s'identifiquen críticament sota el nom de poetes del conflicte o de la consciència crítica.

Poesia de la consciència crítica (1987-2011) ha estat, precisament, el títol escollit per Alberto García-Teresa pel llibre que ha publicat enguany, que suposa un pas avant en la visibilització del corrent poètic que voleteja al voltant d'esta etiqueta purament funcional. Títllats de “feroços”, “heterodoxos”, “marginals” o “radicals”, més enllà del nom, el que importa és que constitueixen una veu poètica extraordinàriament fèrtil a l'Español, tot i la força del mercat.

Parlem d'una poesia que busca el conflicte i el trencament per poder crear nous vincles

La poesia és un espai especial per a la resistència, però té un rendiment més aviat marginal per al mercat. Tot i això, al llarg del segle xx, diverses tradicions de la poesia en castellà han optat pel compromís social entès de maneres ben distintes, des de la famosa generació de poetes que van viure els anys de la Guerra Civil a la poesia social crítica de postguerra

dels anys cinquanta. Des dels anys setanta, però, aquesta tradició semblava neutralitzada pel consens de la Cultura de la Transició, un consens que, per a gran part d'aquests poetes, s'expressa en la tradició de l'Altra sentimentalitat, també anomenada poesia de l'experiència. Un corrent encapçalat per Luis García Montero, catedràtic a la Universitat de Granada. Per dir-ho en vers, en la veu de David Eloy Rodríguez, un dels poetes del col·lectiu andalús de guerrilla poètica La Palabra Itinerante: “El problema ahora / es que hay muchos vigilantes / y pocos locos. / El problema ahora / es que la jaula está / en el interior del pájaro”.

Els últims anys, l'atenció cap a aquests poetes ha anat creixent. Un dels diputats de l'esquerra parlamentària (Chesús Yuste) va acabar citant uns versos del poema “Políticos” del també andalús Antonio Orihuela a la fi del darrer debat sobre l'estat de la nació espanyola. “El problema es que quienes se postulan / para resolver el problema / son el problema”. Una relació que fa costat a l'obertura de les cultures polítiques cap a posicions més obertes, que van més a les arrels, davant la deriva de la “falsa paraula” que, per a aquest poeta nascut a Moguer (Huelva), suposa la realitat del capitalisme contemporani.

/ LOURDES LAO

Antonio Orihuela és un dels poetes que apareix a l'antologia *Once poetas críticos en la poesía española reciente* (Baile del Sol, 2007). Aquest llibre va ser el punt de consolidació per fer palesa l'existència d'una veu comuna alliberadora i crítica. Moltes d'aquestes veus heterogènies parteixen d'un ferm posicionament polític. Els dogmes estan exclosos. És, ben bé, com si l'assemblea de lectors de poemes de la plaça s'haguera proposat fer poesia. Així de variat, així de directe, així de metafòric. Però, a més, hi ha una tensió constant amb el llenguatge i l'experimentació del que es pot i no es pot dir.

LA DIRECTA PUNTS DE VENDA	ABRERA	TARFA	QUISOSC	CALDES DE MONTBUI	GRANOLLERS	MARTORELL	SANTA COLOMA DE GRAMENET	TARRAGONA
Pepereria Abrera - Passeig de l'Estació, 21	Talla i Vendi, 12	Quisosc - Tuset, 38	Quisosc del Carrabó - Av. Pi Margall, 183	Libreria La Gralla - Plaça dels Calbrites, 5	Libreria Miró - Francesc Santacana, 12	Aramateix - Montserrat, 3	La Krida - Sicília, 97	CGT - Rambla Nova, 97-99, 2n
BARCELONA - Ciutat Vella	Papereria Cercles - Ballen 201	Libreria Hernández - Passeig Reina Elisenda de Montcada, 2	Papereria Can Rosell - Av. Josep Fontcuberta, 118	ANÒNIMS - Miquel Ricomà, 67	Libreria Estel - Francesc Massana, 16	La Krida - Sicília, 97	Distributives - Sant Ramon, 22	TARRÈGIA
Taller de Músics - Requesens, 3	Escano - carrer Rosello amb carrer Castellers	BARCELONA - Santis	CARDENAU	EL RACÓ ECOLÒGIC - Roger de Flor, 86	MATARÓ	Libreria Dòria - Pulpit, 9	SANT BOI DE LLOBREGAT	Libreria Bufavents - Major, 23
ICÀRIA - Arc de Sant Cristòfol, 11-23	Centre Social de Santis - Oïnelles, 30	ESPAI OIBET - Violant d'Hongria, 71	QUISOSC DEL CENTRE - Ctra. de Canoves, 4	L'HOSPITALLET DE LLOBREGAT	MOLINS DE REI	Bar Sense Nom - Pl. de les Preses, 3	SANT FELIU DE LLOBREGAT	Fem Cadena - Av. Barcelona, 81
Banca Consum Solidari - Pl. Sant Agustí Vell, 15	ESPAI OIBET - Violant d'Hongria, 71	La Ciutat Invisible - Riego, 35	CORNELLA DE LLOBREGAT	CSUI - Estació - Av. Vidrera, 22	BARCELONA - Ramon Casas, 45	OXFORD - Ronda Sant Ramon, 113	PALMA DE MALLORCA	Ateneu Candela - Sant Gaetà, 73
El Lokal - Cera, 1bis	Terra d'Escudella - Premià, 20	Telera Mabea - Riego, 16	CGT - Ctra. d'Espulgues, 46	CIC - Mare de Deu de Montserrat, 10	LIBRERIA MAJORCA - Estèstia de Santa Eulàlia, 11	ATENEU POPULAR DE RIUSES	LIBRERIA MAJORCA - Estèstia de Santa Eulàlia, 11	VALENCIA
La Rosa de Foc - Joaquín Costa, 34	QUISOSC COBERVES - Santis, 79	QUISOSC FRANCISCO - Vilardell	ATENEU POPULAR - Jacint Guerrero, 8	Aula de Cultura de St. Josep - Av. Isabel la Católica, 32	EL PRAT DE LLOBREGAT	Ateneu Vidal Ribes, 23	LIBRERIA DRAÇ - Ferran Pug 38	Cafè Tendur - Silvia Romeu, 16
Logofobia - UB Raval, Dm. 10-18h	COOP57 - Premià, 16	COOP57 - Premià, 16	UJOU - Joaquim Rosal, 22	IGUALADA	EL PRAT DE LLOBREGAT	TERRASSA	LIBRERIA DRAC - Ferran Pug 38	Terra - Baró de Sant Petri, 9
QUISOSC COLOM - Reimbies	KOLTON CLUB - Rossend Anís, 9	KOLTON CLUB - Rossend Anís, 9	QUISOSC - Pl. Rosal amb Laureà miró	LIBRERIA CAL RABEL - Santa Caterina, 17	RIPOLL	TERRESSE RESPON - Societat, 6	SANT JOAN DESPI	Sodopapi - Carrissers 8
QUISOSC TALLERS - Reimbies	BELLATERRA	QUISOSC DE CLÉNCIES de la Comunicació	BANA	LEIDA	GRÀCIES PAPER - Progrés 27 i Mossèn Cinto Verdaguier, 14	SANT PIERRE DE RIUES	EL PRAT DE LLOBREGAT	LIBRERIA SAHIRI - Danzas, 5
QUISOSC MANU - Napoleó Rosselló	QUISOSC DE CLÉNCIES de la Comunicació	BERGÀ	GIRONA	CAN RAMON	EL LOCAL - Monturiol, 32	GABRIÀ - Plaça de la Font, 2	EL PRAT DE LLOBREGAT	LIBRERIA ELS NOUS RALS - Sant Joan, 19
BARCELONA - Gràcia	LIBRERIA LA MAFALDA - Plaça Viladomat, 21	LES VOITES - Plaça del Vi, 2	LES VOITES - Plaça del Vi, 2	ESCAL FUNALIC - Pi Margall, 26	EL LOCAL - Monturiol, 32	LA SEU D'URGELL	LIBRERIA ELS NOUS RALS - Sant Joan, 19	VILAFRANCA DEL PENEDÈS
Altairul - Martínez de la Rosa, 57	LIBRERIA LA MAFALDA - Plaça Viladomat, 21	QUISOSC PUNTS I COMIA - Guillem Tell, 29	QUISOSC - Plaça Catalunya	MANRESA	SABADELL	LA FOMAL - Pines, 17	VILAFRANCA DEL PENEDÈS	LA FOMAL - Pines, 17
Capí Cua - Torrent de l'Oliva, 99	LIBRERIA LA MAFALDA - Plaça Viladomat, 21	QUISOSC - República Argentina, 233	LOGOFOBIA - UdG, Dm. 10-18h.	MOÉS - Joc de la Pilot, 9	CAN CAPABLANCA - Comte Jofre 30	VILANOVA I LA GELTRÚ	VILANOVA I LA GELTRÚ	Ateneu Vilanova - Plaça Llarga, 19
Infocap - Plaça del Sol, 19						SITGES		
						QUISOSC Can Jorret - Major, 8		

Aquest vessant de la poesia més autoconscient, crítica i vinculada a l'acció i els moviments socials ha tingut poc ressò en l'àmbit de la poesia en català. Alguns poetes consultats coincideixen a assenyalar la inexistència d'un moviment articulat en català al voltant de la consciència crítica, tot i que una part important d'aquesta producció s'ha fet al País Valencià (Enrique Falcón, Antonio Méndez Rubio o Julia López de Briñas, entre d'altres). Tot i això, hi ha algunes veus que sí que ressegueixen els mateixos passos. Principalment, Marc Granell, però també alguns poemaris de Jordi Gil, Elies Barberà (*Allà on les grues nien*) o Manel Alonso (*Correspondència de guerra*)

Aquestos poetes creuen que el llenguatge també és un lloc estratègic on cal lluitar, que també cal acompanyar allò que es crida al text i al carrer amb pràctiques dissidents en el dia a dia. Obrir espais i obrir els sentits a la poesia, perquè aquesta poesia no tracta d'empaquetar missatges. És per això que, sense acollida a les institucions, s'han encarregat de crear i buscar els seus espais al voltant

Obrir espais i obrir els sentits a la poesia, perquè aquesta poesia no tracta d'empaquetar missatges

de trobades anuals de poetes (Voces del extremo a Moguer, Huelva), amb el món editorial subaltern (Edita, a Punta Umbria), revistes (*Youkali* o *Lunas Rojas*, també *Zurgai* els va dedicar un especial), portals a Internet (el Manual de Lectures Ràpides per a la Supervivència o MLRS, poesia comunista i llibertària: un recollidor de textos en llicència copyleft consultable a la web que mostra la pluralitat de poètiques incloses). S'hi afegeixen, també, espais de debat com el Fòrum Social de les Arts (celebrat els anys 2002, 2003 i 2007 entre Madrid i València), recitals per tot arreu, una xarxa d'editorials (Baile del Sol, Germania, Amargord, Tierradenadie) i diversos blocs.

Qui sap si les places són el crit que també havia estat rumiant aquesta poesia que busca el conflicte i el trencament per poder crear nous vincles, més propers, més comuns. ◀

Cartografia dels radicals

Un arxiu és el primer pas per no caure en la desmemòria. Un arxiu és, per a la nostra societat plena de memòria però malalta d'històries, una necessitat per sobreviure. Un arxiu és una font d'on segueixen emanant veus sempre que es mantinga oberta. Així sembla entendre-ho el jove filòleg Alberto García-Teresa, poeta i crític literari-teatral a publicacions com *Diagonal*, *cnt* o *Rebelión.org*, entre d'altres. *Poesia de la consciència crítica (1987-2011)* ha estat publicat recentment (Tierradenadie edicions), fruit d'una reconversió pacient de la tesi doctoral a llibre de referència i de referències. Aquesta iniciativa, gairebé un miracle editorial que cal agrair pel fet de tractar un tema marginal (itzat) d'una forma tan extensa (més de 500 pàgines), està feta des de dintre, es nota la proximitat de l'autor als textos, la con-

vivència amb els ideals i les poemes. És una obra voluminosa, exhaustiva, que no es vol deixar cap font, cap veu. Tot i això, el vol de la poesia de García-Teresa (ha publicat quatre poemaris) sembla retallat, potser, per les exigències acadèmiques.

Es llisten les institucions horitzontals (trobades, editorials, blocs, etc.) que, ben lluny de l'esclerosi habitual, han acollit aquestes veus conscients de la dissonància. Es recuperen els poemes que han estat relacionats directament amb el corrent (dels més habituals, com Jorge Riechmann o Antonio Orihuela, a una de les poques dones que hi ha, Isabel Pérez Montalbán). Aquest llibre, que podem pensar com una cartografia de radicals sense afonia, també troba un lloc per esmentar aquella gent amb qui han compartit època o camins crítics. Aquí, hi trobem el brutal monument a l'autobiografia llibertària de Jesús

Lizano (*Lizania*), el cor de la trobada d'editors independents (Edita) Uberto Stabile o el controvertit Niall Binns.

Una ocasió formidable per entrar a les veus, els ecos, les imatges i -especialment- els vincles de la poesia política contemporània que no té por del llenguatge i no reclama -ni ofereix- cap ofrena al mercat polític. ◀

Poesia de la consciència crítica (1987-2011)
Alberto García-Teresa
Tierradenadie, 2013.
532 pàg.

L'esperança necessària

A *Porción del Enemigo* (Calambur, Madrid, 2013), Enrique Falcón ens ofereix una altura des d'on mirar el dolor. La fórmula, que Falcón practica a través d'una actitud poètica compromesa amb el món, és la següent: el dolor que esdevé esperança. Una esperança que no oblidia el dolor. Falcón segueix la seva marxa pel que darrerament ha començat a dir-se oficialment *poesia de la consciència crítica*; però també podríem dir-ne, amb Enrique Falcón com un exemple més que honest, *poesia de la praxi política*. En aquest llibre, el llenguatge no és un mitjà ni un fi, és una praxi en la mesura que planteja dues dimensions crucials per a una poesia rebel: una és la destrucció de la gramàtica (de la innegable obediència i submissió amb què el llenguatge del poder ens obliga a comunicar-nos); l'altra, la inqüestionable capacitat política i poètica que, partint d'una crítica radical de l'ordre de coses imperant, té l'orgull (i la tendresa) de parlar d'un altre món possible.

Un món possible que naix d'aquest món en crisi. Agònic.

D'aquí, l'altura. En una tensió constant, la poesia de l'escriptor radicada al barri del Crist (un barri *perifèric* de València, però que, precisament, és central perquè, amb la seva exclusió, reflecteix la mentida del poder) es construeix entre la realitat històrica, que ve marcada per la tragèdia humana (reflectida en la ruptura dels codis lingüístics, lògics i racionals) i la projecció d'una altra realitat esperançada, que emergeix dels cossos que rebutgen la seva condició d'opressió. Un altre món possible -repeteix- és aquí i guanyarà.

És difícil parlar d'Enrique Falcón, el millor és llegir-lo o, si hi ha ocasió, escoltar-lo. Potser en aquests moments la poesia només és important en relació amb les mans que l'escriuen i no tant amb la tinta amb què està impresa. En qualsevol cas, en aquest llibre, es condensen i conflueixen dos necessitats -la necessitat de dir i la necessitat de ser- i es reconeix

amb claredat que aquestes necessitats ens fan adoptar una posició en la realitat: parlar i ser tal com sempre ens han obligat a ser; o ser i dir una altra cosa totalment diferent, ser i dir el que volem. Aquesta és l'esperança que s'obre amb el dolor. Viure dignament i escriure amb aquest compromís. Com resen alguns versos del llibre, escollits d'entre els dos últims poemes: "*Digo que ya llega un diluvio sobre el miedo*", "*el fin y la caída del Capitalismo*". ◀

Porción del enemigo
Enrique Falcón
Calambur, Madrid, 2013.
Bloc amb poemes:
<http://porciondelenemigo.blogspot.com>

COL·LECTIU RONDA
assessorament JURÍDIC
a PERSONES i entitats
d'economia SOCIAL
www.ronda.coop

ger
entitat cultural i esportiva
Tlf. 93 896 1200
ger.entitatger.cat
www.entitatger.cat
Ribes (Garraf)

arc
cooperativa
www.arccoop.coop

Creació i creixement de les cooperatives de treball
Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya
@coopstreball cooperativestrebball
www.cooperativestrebball.coop

Alternatives, il·lusions i lluites al festival Rototom

Rigoberta Menchú i Christian Felber marquen la trentena edició del conegut festival de reggae

Eric Sendra
@La_Directa

El 24 d'agost va acabar la trentena edició del Rototom Sunsplash, el festival de reggae més gran d'Europa, que se celebra anualment a la localitat de Benicàssim (la Plana Alta) des de fa quatre anys. A banda de la música, enguany, la jornada ha estat marcada per les xerrades que s'han fet al Fòrum Social. Un espai dedicat a la reflexió col·lectiva, la cultura i el debat que ha comptat amb algunes de les ponents més destacades de l'àmbit internacional, com és el cas de la Premi Nobel de la Pau Rigoberta Menchú i del prestigiós economista Christian Felber, ideòleg de l'Economia del Bé Comú.

Encara que els festivals es caracteritzen per atraure un públic interessat en un tipus de música determinat, el Rototom Sunsplash és una mica diferent. Tot i que el reggae és l'essència de la trobada i, als escenaris, hi participen artistes com Damian Marley, John Holt, The Skatalites i Alborosie, el Fòrum Social de Rototom és, sense dubte, un espai únic dins el ventall de festivals més coneguts de l'àmbit europeu. Una carpa on l'anàlisi, el diàleg i el consens convergeixen per vertebrar una alternativa al capitalisme. Un espai privilegiat que s'ha convertit en una icona per a les persones amants de la música jamaicana i les més compromeses en les lluites socials.

El Fòrum Social del festival vol contribuir a vertebrar una alternativa al capitalisme

Durant l'esdeveniment, Rigoberta Menchú va oferir una xerrada davant centenars de persones sobre la cultura de la pau al segle XXI. La lluitadora indígena maia a Guatemala va fascinar el públic del Rototom explicant les lluites dels pobles de l'Amèrica Llatina i contant anècdotes de la seua experiència com a dona rebel, ja que va ser la primera dona que va arribar a formar un partit polític al seu país. De la mateixa manera, el prestigiós economista Christian Felber va explicar, juntament amb Rafael Climent, alcalde de Muro d'Alcoi, la teoria del Bé Comú, una nova anàlisi econòmica de

vol acostar l'economia de mercat al marxisme per conjugar un model social equitatiu i sostenible que pugui arribar a implantar-se en un futur pròxim com a sortida a la crisi del capitalisme a Europa. Felber i Climent coincidien en l'anàlisi que l'actual model econòmic "està esgotat" i que calen "noves formes de socialitzar el treball i la riquesa" a través d'un teixit social i econòmic "al servei del poble".

El diumenge, Margrét Tryggvadóttir (diputada pel Moviment Ciutadà d'Islàndia) i el jurista Gerardo Pisarello van estar conversant i intercanviant opinions amb el públic de manera informal sobre la desobediència civil com a resposta al poder polític des de la no-violència. Durant la taula, moderada pel catedràtic d'Ètica de la Universitat Jaume I Domingo García Marzá, les ponents van conversar sobre la necessitat "d'unir esforços en temps de crisi per vertebrar un nou espai democràtic". En aquest sentit, van destacar el poder popular desobedient com a única via per defensar els drets socials i les llibertats dels éssers humans. El dil·lus va ser el torn de la sostenibilitat i el medi ambient. Contra la fractura hidràulica (coneguda com a *fracking*), diverses geòlogues, activistes i científiques s'aplegaren per denunciar aquesta tècnica agressiva davant els interessos del gran empresariat. Va ser especialment emocionant, veure Rigoberta Menchú, després de la xerrada, signant contra la fractura hidràulica a les comarques de

Castelló a la paradeta de la Plataforma Anti-*fracking*.

El quart dia de festival es va parlar sobre l'ús terapèutic del cànnabis en la medicina general. El doctor Javier Pedraza, membre de la Societat Espanyola d'Investigació sobre Cannabinoides, va defensar els valors del cànen en el tractament de malalties i va denunciar la política de drogues del govern espanyol. "Com amb totes les drogues, el seu consum abusiu és dolent. Però, al mateix temps, un ús racional de la tècnica pot

La xerrada de Rigoberta Menchú va ser seguida per centenars de persones / LUCA VALENTA

Un dels objectius del festival és ajudar a visibilitzar les lluites socials / GIANLUCA LA BRUNA

comportar grans beneficis als pacients", va afirmar el metge especialitzat. L'advocat Joan Bertomeu, per la seua banda, va explicar els aspectes legals del consum de marihuana a l'Estat espanyol i es va mostrar favorable a obrir un debat polític sobre la legalització als països europeus.

L'expressió artística va marcar la xerrada sobre activisme social en cultura. Sergio Peris (actor i director teatral), Basel Ramsis (director de cine i escriptor) i Nega (cantant del grup de rap Los Chikos

Geòlogues, activistes i científiques van denunciar els perills del *fracking*

del Maíz) van fer un col·loqui al voltant de les lluites socials en els diferents àmbits artístics. Tots van defensar que l'actitud de l'artista és el mecanisme més digne en la lluita contra la injustícia i van criticar "la cultura del règim" del poder, per la seua missió de silenciar les cultures suburbanes i antisistema. Aquest només és un exemple xicotet d'un model de festival que està obtenint cada vegada més seguidors als Països Catalans i que ajuda a visibilitzar públicament les lluites socials, que, en temps de crisi, són més necessàries que mai. Un festival que, seguint l'esperit de Bob Marley, ensenya alternatives, recupera el·lusions i parla d'amor a ritme sincopat. ◀

POCA BROMA.

Amb motiu del retorn a la feina, les veus expertes en relacions laborals desaconsellen fer servir **Gibraltar** per ocultar els marrons abandonats abans de les vacances. "A vosaltres, no us funcionarà", asseguren.

Primeres mesures del nou director general d'El Corte Inglés: la Planta Joven dels magatzems passarà a anomenar-se Planta J.O.N.S.

Malgrat les crítiques, les organitzadores de la via alternativa Encercla el Palace mantenen la convocatòria per l'11 de setembre. Unió encara no s'ha pronunciat al respecte.

Ja estan a la venda els bats de beisbol i els punys americans commemoratius de la concentració **Per la pau i la llibertat del Moviment Cívic 12-O**, que tindrà lloc a la Sagrada Família l'11 de setembre.

I més marxandatge: a la botiga de Vilaweb, podeu comprar les autèntiques botes d'aigua amb l'estelada, per si el vostre tram de la **Via Catalana** cau en un camp d'arròs a Camarles.

pocabroma@directa.cat

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

DEF CON TROLL

Julian Assange fa campanya electoral amb perruca

En aquesta secció, ja hem fet broma amb la pinta de cantant *new wave* dels 80 que té Julian Assange, fundador de Wikileaks. Sembla que ens ha sentit. Assange ha decidit presentar-se a les eleccions d'Australia adaptant la seva imatge al que li demanàvem i ha protagonitzat un vídeo on apareix caracteritzat com un cantant de neoromàntic. Podeu veure l'espectacle aquí:

<http://ves.cat/hlF4>

DARTH VADER

Chelsea Manning condemnada a 35 anys de presó i discriminada per la seva identitat sexual

Mentre Assange continua conreant acuradament el seu ego, Chelsea Manning ha estat condemnada a 35 anys de presó aquest estiu. Per si això fos poc, la base militar Fort Leavenworth de l'Estat de Kansas on està presa es nega a subministrar-li el tractament amb estrògens que ha

solicitat i, per tant, ella mateixa haurà de pagar la reassignació de sexe que necessita.

Als Estats Units, els centres penitenciaris militars no fan teràpies hormonals ni operacions de canvi de sexe. L'única mesura que preveuen per a les persones transsexuals és la

possibilitat d'aïllar-les en mòduls separats. És a dir, imposar-los una doble condemna o unes condicions més dures que a la resta.

Més info: <http://ves.cat/hlF7>

BLOCS / WEBS

Coses que ens interessin de veritat en aquesta secció: porno, 'gifs' i gatets

La cultura lliure, les xarxes socials, l'ús crític de les tecnologies, etc... estan molt bé. Però siguem sinceres: són una excusa per poder omplir la DIRECTA de porno, gifs animats i gatets. El porno, els gifs i els gatets són el que dona sentit a Internet.

Aquí, dues de les webs que ens han fet perdre més temps aquest estiu:

GIF DANSI PARTY:

<http://fuzzywobble.s3-website-us-east-1.amazonaws.com>

Es tracta d'una web on pots posar a ballar un munt de personatges que s'han fet famosos a la xarxa per la seva manera de moure l'esquelet.

OMG CATS IN SPACE!!!

<http://omgcatsinspace.tumblr.com>

Aquesta web és indescriptible i condensa el sentit de la xarxa de xarxes.

VIBRADORS VENJADORS

<http://sarmai.tumblr.com>

Un dissenyador hongarès (Sarmai) ha dissenyat diferents models de vibrador adaptats a superherois. El que hem dit: ajuntar *frikisme* i porno, èxit assegurat a Internet.

Primeres Festes Anticapitalistes de Mataró

DEL 13 AL 15 DE SETEMBRE

La primera edició de les FAC vol oferir un model alternatiu d'oci basat en l'autogestió, el mutualisme i la cooperació. És per això que un seguit d'entitats, col·lectius i associacions de base de la capital del Maresme s'han organitzat per tirar endavant aquest projecte. La corresponsalia de la DIRECTA n'és una.

Programa: DV 13/09 Cercavila amb els grups Big Band Valona de Sant Pol de Mar, Tabalers de Maresme i Colla Bastonera Picadits de Vilassar de Mar. Comença a Can Noè (c. Poeta Punsola, Rocafonda) 21h Pregó de Festa Major Anticapitalista 21:10h Sopar solidari amb les encausades del 1r de maig 21:30h Dansa amb la Companyia de dansa oriental Atzavara. 22h Concerts amb els grups BocadeBaba, Slurp, PD's Femines Rebels i Geometryca. Al Parc de Cerdanyola. DS 14/09 10h Trobada de col·lectius socials de la ciutat. Exposició de fotografies de Jordi Benítez. Fira lliure amb els projectes organitzadors. 14h Paella popular. Espai infantil organitzat per Cronopis. Mostra de col·lectius socials. 17h Taller: *Aprèn a muntar la teva cooperativa*. 19h Taller d'okupació: solucions a la crisi de l'habitatge. 21h Sopar Popular. 22h Concerts: Twatoun, Los ignorantes, Quimicefa, PD's Treble Noir i Fotlifoc. Parc de Cerdanyola. DG 15/09 18h Ruta històrica per la Mataró cooperativa. Cafè de Mar. 20h Vermut de nit. (c. Santa Rita).

Han comptat amb col·laboracions de tot tipus, des de la Federació d'Associacions de Veïnes de Mataró, la DIRECTA i Ràdio Duba, fins als diversos grups i col·lectius que han ofert treballs diversos per a la panera del sorteig. La Festa Major Anticapitalista és totalment autogestionada i... de segur que no serà l'última. Per molts anys i benvinguda!

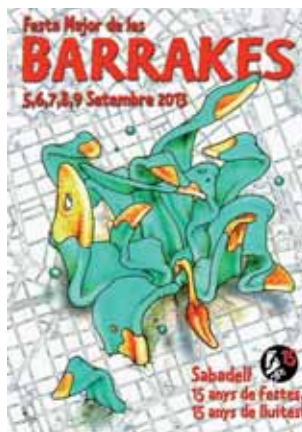
Més info: www.facmataro.org

DJ05/09

SABADELL

FM Alternativa

19h Inici de la Festa Major amb la cercavila petita. 20h Espectacle amb Sidecar, amb la companyia Pessic de circ i la Banda Juvenil de Sabadell. Sopar de carmanyola. 22h Cercavila de l'Animalada 00h Pregó PDs Generació BSO. Lloc: Plaça del Gas

DV06/09

BARCELONA

Països Catalans: la nació completa davant la independència de Catalunya

19h Casal Independentista de Sants. C. Muntadas, 24. Org: Casal Jaume Compte.

SABADELL

FM Alternativa

18h Passacarrers amb Banda Patilla. 22h Inici dels Concerts: Blind Reverendo (reggae, raggae, rumba), actuació de foc amb les Bruixes del Nord, Ítaca Band (reggae, ska), batucada amb les Bruixes del Nord, Costo Rico (reggae, rumba, mestís), DJ Papito Lloc: Pàrquing Creueta

TORTOSA

Taula Rodona: La situació de l'independentisme als Països Catalans

19:30h Centre Cívic de Ferreries. C. Major de Remolins, 24. Org: Arran Baix Ebre

DS07/09

SABADELL

FM Alternativa

12h Bici-Tapa: ruta de vermuts en bicicleta per diferents bars de la ciutat, amb concurs de tapes de Festa Major. 17h a 20h Werens live painting. Mercat d'intercanvi organitzat per la Xarxa d'Intercanvi de Sabadell. Concurs de Bitlles Catalanes (a la plaça Frederic Mompou). Encantacontes, narradors orals 18:30h Correbars festaire organitzat per la Joventut de la Festaire (aviat, + informació del sempre misteriós correbars) 22h Inici dels Concerts Guanyador del Cebatróns 2013 (Intromental) Miki xou-cirkus, Les Absentes (desestructuracions folk), actuació de Foc pels Diables de la Creu Alta, Werens live painting show, Ebri Knight (folk rock), Djs de Butxaca (hits 90's). Lloc: Pàrquing Creueta

DG08/09

BARCELONA

La diada a les Corts: Que tot canviï perquè no canviï res?

18:15h Plaça de Can Rosés. Org: Ateneu Popular de les Corts

SABADELL

FM Alternativa

12h Animació infantil *Ball a l'aigua* amb la companyia Ou ferrat (recomanable portar banyador). Lloc: Plaça Doctor Robert 12h Xerrada sobre cooperatives de consum i horts urbans de Sabadell. 14h Dinar popular a càrrec d'Accad. A partir de les 17h Poesia amb La llançadora, jocs infantils amb Creare, rocòdrom i tirolina, maquillatge infantil, trenes africanes. Concursos populars: Titius, Garrotins i Menjafams. 22h Inici dels concerts: 100 Grammes de Têtes (ska, rocksteady, dub), The Penguins (ska, reggae, rocksteady), Miki xou-cirkus, Orxata Sound System (electro fusió), Dj Lucky 7 (jamaican roots, reggae, ska & soul) Lloc: Pàrquing Creueta

DLO9/09

SABADELL

FM Alternativa

17h Dones en Dansa amb Body Art. 19h Saballut de ferro (tradicional concurs popular de força i traça). 21h Taller de swing a càrrec d'El Gimnàs, amb el grup Sin ensayo. 22h Inici dels concerts: Lo Pardal Roquer, Amaika. Lloc: Pàrquing Creueta

FREQÜÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica (només web) Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos (només web) Terrassa www.radiokaos.cat | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org | Ràdio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara www.lamistelera.org | Ràdio Bala 106.4FM Manresa <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv> | Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de La Tele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA DIA A PARTIR DE LES 20:30H NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 20:30h. Notícies 1
DIMARTS: 20:30h. Tv Animalista
DIMECRES: 20:30h. Contra-Infos

DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de La Tele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua

DISSABTE: 22h. Cineclub 1
DUMENGE: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 5

Últim dia anticiclònic d'aquest començament de setembre. Temperatures càlides i ambient xafogós. Vent del sud i sudest.

DIVENDRES 6

Increment dels núvols de sud a nord, especialment a les comarques litorals. A la nit arribaran els primers ruixats al Pirineu.

DISSABTE 7

Un front de tempestes escombrarà el litoral de sud a nord. Els ruixats podran ser forts a mitja tarda. A la nit una pausa.

DIUMENGE 8

Més pluges arreu del territori. Ambient més fresc i estones sense precipitació. Ventades moderades al litoral i prelitoral.

DILLUNS 9

Els ruixats es faran menys continuats. Més probabilitat de pluja a la meitat nord de Catalunya. Vents de component marítima.

DIMARTS 10

Ruixats al nord durant la tarda, que durant la Diada afectaran a estones les Terres de l'Ebre i l'interior de comarques de Girona.

/ ÀLEX ROMAGUERA

«Els cascos blaus van deixar Srebrenica desemparrada»

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Com va sortir dels Balcans i va arribar a Catalunya?

Sifa Suljic-Ademovic: Era l'abril de 1992. Jo era a Sarajevo, on m'havia instal·lat amb el meu marit, i vaig tenir l'Azra. Quan va esclatar el conflicte, ella va contraure tos ferina, però no la van poder tractar perquè els hospitals ja estaven tancats i no hi havia medicaments. Llavors, vam fer les maletes i, tot i que la ciutat estava envoltada de barricades i francitiradors serbis, vam agafar un autocar en direcció a Skopja, capital de Macedònia. Sabíem que els autocars anteriors havien estat interceptats i els passatgers havien estat afusellats allà mateix. En arribar a un dels controls, van entrar dos militars i, en veure l'estat de l'Azra, van decidir baixar i deixar-nos passar. Els passatgers deien que la seva situació ens havia salvat a tots de morir.

Què va passar aleshores?

Vam travessar Sèrbia fins a Skopja, on -després de curar l'Azra- vam ser acollits per una família. Després, aprofitant que l'Estat espanyol s'oferia a rebre refugiats, vam poder sortir. Vam passar un any a Vitòria, vuit mesos a Breda i, més tard, vam arribar a Sant Celoni, on vivim des de fa vint anys. Pensava que la guerra no duraria massa i que tornàriem a Bòsnia, però no ha pogut ser.

Com vas viure la massacre de Srebrenica?

Vaig passar-ho molt malament. El meu pare i dos dels meus germans van ser assassinats, igual que nombrosos cosins, amics i coneguts. Tothom es pensava que, havent-hi els cascos blaus, els serbis no entrarien a la ciutat, però no va ser així: van deixar la població desemparrada, tot i que sola s'hauria defensat millor. També crec que, si Bòsnia tingués petroli o fos un enclavament estratègic com Croàcia, no s'hauria permès aquella barbàrie; les grans potències haurien intervingut i protegit la població.

«Si Bòsnia tingués petroli o fos un enclavament estratègic com Croàcia, la massacre de Srebrenica no s'hauria permès»

Hi has tornat?

Vaig ser-hi el 2006 per enterrar un dels germans al memorial de Potocari, però anar-hi és complicat pel perill que t'identifiquin. Ademovic és un cognom conegut a la regió i tinc un parent llunyà que va participar en la defensa bosniana, cosa que em pot portar problemes. Només un 3% dels que van fugir hi han tornat.

Què n'ha quedat de Srebrenica?

Ha canviat del tot. Abans, la convivència era molt bona, fins al punt que la meua millor amiga era sèrbia... No tots els serbis són dolents, és clar. Hi va haver veïns serbis que van ser assassinats per intentar salvar una família bosniana.

Coneixes alguna experiència de retrobament entre les comunitats?

A països com Eslovènia, on s'apleguen refugiats, hi trobem casos, però als pobles i entre els sectors afectats per la guerra, les experiències són molt esporàdiques. La religió ha dividit tant la societat que, a Sarajevo, les comunitats estan segregades per barris i s'adopten els esquemes més rígids de les diverses creences.

El processament de Milosevic, Mladic o Zaradzic per part del Tribunal Penal Internacional no ha servit per reparar el dolor causat?

En absolut. Si ho haguessin fet el 1995 potser hauria ajudat, però han trigat massa i només se'ls ha encausat per l'interès de Sèrbia a entrar a la Unió Europea. Pitjor encara: moriran de vells -com en el cas de Milosevic- i no se'ls haurà jutjat.

Què s'hauria de fer?

Sobretot, recordar que la religió no serveix per guarir ferides. I també que no podem jutjar les persones pel seu origen o cognom, cosa que determinats partits van utilitzar per dur-nos a la guerra. Caldria que algú aliè a la situació actual vingués a arreglar-ho. Però haurà de passar molt temps. ◀

Sifa Suljic-Ademovic i la seva filla Azra

Supervivents de Srebrenica

La ciutat bosniana de Srebrenica serà recordada tristament per la massacre que hi va tenir lloc el juliol de 1995. Més de 8.000 bosnians i bosnianes van ser assassinades per unitats de l'exèrcit de la República Srpska, el VRS, comandades pel general serbi Ratko Mladic amb l'ajuda de paramilitars grecs. L'extermini massiu es va produir malgrat els 400 cascos blaus desplegats a la zona sota la supervisió del general francès Philippe Morillon, enviat de l'ONU a la guerra dels Balcans. Les tropes de Mladic van matar-hi infants, adolescents, dones i gent gran amb l'objectiu de perpetrar una neteja ètnica. Entre les persones desaparegudes, hi havia part de la família de Sifa Suljic-Ademovic, que havia arribat a Catalunya amb la seva filla Azra tres anys abans, després de fugir d'una Sarajevo assetjada per francitiradors serbis. En virtut dels Acords de Dayton, signats el novembre de 1995, Srebrenica es va integrar a l'anomenada República Srpska, que agrupa el 90% de la població sèrbia de Bòsnia. Des de Sant Celoni, Sifa i Azra recorden aquells fets, amb una barreja d'indignació i enteresa personal, amb l'esperança que les generacions més joves puguin guarir les ferides que encara segregen les diferents comunitats de l'antiga Iugoslàvia.